

สารบัญ

	หน้า
หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	
สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์	
ความชุกของภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในผู้สูงอายุที่อาศัยในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดศรีสะเกษ	1
ผู้วิจัย: ปัทมพร แสนสิงห์	
การตรวจวัดตัวบ่งชี้เหนือพันธุกรรมสำหรับการตรวจคัดกรองและวินิจฉัยระยะเริ่มต้นของมะเร็ง ลำไส้ใหญ่และมะเร็งที่เกี่ยวข้อง	5
ผู้วิจัย: ศรารุธ จันทา	
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต	
สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์	
ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านโนนสำนั อำเภอมือเมือง จังหวัดศรีสะเกษ	11
ผู้วิจัย: กนกวรรณ คำโสภา	
ผลของโปรแกรมการสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมต่อประสิทธิผลการส่งต่อผู้ป่วยโรงพยาบาล น้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	14
ผู้วิจัย: จณิสตา ป้องคำลา	
ประสิทธิผลของสารเคมีสูตร Deltamethrin 0.5% และสูตร Deltamethrin 0.5% + S- bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% กำจัดยุงลายในพื้นที่อำเภอสว่างวีระวงศ์ ไข่เลือดออก	16
ผู้วิจัย: จันทราภรณ์ ดวงดี	
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะแทรกซ้อนทางไตในผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของโรงพยาบาล โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	20
ผู้วิจัย: จุฑาทิพย์ หลงชิน	
ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้มาลาเรียของผู้กรรติยางพาราอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ	24
ผู้วิจัย: จุฬารัตน์ มานะดี	
การพัฒนาแบบแผนการดูแลผู้สูงอายุตำบลแวง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ประเทศไทย	27
ผู้วิจัย: ชวัลลักษณ์ ศิริแวง	

สารบัญ

	หน้า
ประสิทธิผลของโปรแกรม ORAL HEALTH CARE ต่อความรอบรู้ด้านทันตสุขภาพ และพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ตำบลสารภี อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี	31
ผู้วิจัย: ชัยณรงค์ สีแท้	
ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการเกินของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดอุบลราชธานี	35
ผู้วิจัย: ณัฐวดี เยาวะศรี	
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เขตอำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี	38
ผู้วิจัย: นิตยา สุขชาติ	
ผลของโปรแกรมการป้องกันการตั้งครรภ์โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี	40
ผู้วิจัย: นิภาวรรณ จันทะยา	
ความรอบรู้ด้านสุขภาพและปัจจัยที่สัมพันธ์กับโรคอ้วนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี	44
ผู้วิจัย: บัณฑิตา พัฒนี	
ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ	47
ผู้วิจัย: บุษกร ศรีโพธิ์	
รูปแบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ที่มีภาวะฟังกิ่ง ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี	49
ผู้วิจัย: ปรัชญา สุนา	
ประสิทธิผลของโปรแกรม “ฟ ฟัน ธรรมชาติ” ต่อความรอบรู้สุขภาพ การรับรู้ความสามารถตนเอง และพฤติกรรมป้องกันโรคฟันผุ ในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร	52
ผู้วิจัย: พรพิมล ชื่นตา	
การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับโรคไส้เลื่อนขาหนีบของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม	56
ผู้วิจัย: พิทักษ์ชัย จิตรมั่น	

สารบัญ

	หน้า
ผลของโปรแกรมนวดกระตุ้นน้ำนมด้วยตนเองต่อพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดา หลังคลอดบุตรที่มีภาวะล้นติด	59
ผู้วิจัย: วันวิสา แสนลา	
ผลของโปรแกรมการป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุเขตเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี	62
ผู้วิจัย: วารุณี สุขรี่	
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยทำงานเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ในเขตอำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์	66
ผู้วิจัย: สาวิณี สำเภา	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดศรีสะเกษ	70
ผู้วิจัย: สุจิตรา คำเงา	
การศึกษาประสิทธิภาพของแผ่นวัสดุคลุมดินที่ทำจากวัสดุที่ย่อยสลายได้ต่อการเจริญเติบโต ของผักคะน้า	73
ผู้วิจัย: สุदारัตน์ เวยसार	
ประสิทธิผลของโปรแกรม “ก้าวใหม่ชีวิต พิชิต TB” ต่อการรับรู้ความสามารถตนเองความคาดหวัง ในผลลัพธ์ และพฤติกรรมกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรคในจังหวัดมุกดาหาร	77
ผู้วิจัย: สุพรรณิกา จำปาเทศ	
ปัจจัยทำนายการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำของประชาชนอำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ	81
ผู้วิจัย: สุพัฒน์ ในทอง	
ผลของโปรแกรมทันตสุขศึกษาต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคฟันผุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี	84
ผู้วิจัย: อภิญญา จันทร์สด	
ประสิทธิผลของโปรแกรม “รักษ์ ฟ ฟัน” ต่อการรับรู้ทันตสุขภาพ การรับรู้ความสามารถ ของตนเอง ความคาดหวังในผลลัพธ์ และพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ ที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี	88
ผู้วิจัย: อภิระมณ หลาทอง	

สารบัญ

	หน้า
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนแขวงอัตตะปือ	
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	92
ผู้วิจัย: Khamphet Vonglorkham	

บทคัดย่อ

เรื่อง : ความชุกของภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในผู้สูงอายุที่อาศัย
ในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย : ปัทมพร แสนสิงห์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา : ชีวเวชศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.อนุวัตร ภิญญะชาติ

คำสำคัญ : โลหิตจาง, ภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก, ผู้สูงอายุ, ความชุก

ภาวะโลหิตจางยังคงเป็นปัญหาหลักทางสาธารณสุขที่สำคัญของผู้สูงอายุทั่วโลก เนื่องจากภาวะโลหิตจางมักไม่แสดงอาการจนกว่าจะถึงขั้นปานกลางถึงรุนแรง งานวิจัยแบบภาคตัดขวางโดยใช้ชุมชนเป็นฐานนี้ ได้รายงานความชุกของภาวะโลหิตจางและภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในชนบทจังหวัดอุบลราชธานีและศรีสะเกษของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย เพื่อบ่งชี้ถึงสาเหตุของภาวะโลหิตจางซึ่งการขาดธาตุเหล็กถือเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งนอกเหนือจากธาลัสซีเมียในภูมิภาคนี้ มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 633 คน (457 คน เป็นผู้สูงอายุ) โดยเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อนำมาตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด (complete blood count; CBC), C- reactive protein (CRP) และ serum ferritin ทุกราย องค์การอนามัยโลกได้กำหนดเกณฑ์ภาวะโลหิตจาง ในผู้หญิงและผู้ชาย คือผู้ที่มีค่าฮีโมโกลบิน <12 g/dL และ <13 g/dL ตามลำดับ เราใช้เกณฑ์ serum ferritin <30 $\mu\text{g/L}$ คือผู้ที่มีภาวะขาดธาตุเหล็กซึ่งไม่อยู่ในช่วงที่ร่างกายมีภาวะการอักเสบและตรวจไม่พบ CRP (CRP negative) พบความชุกของโรคโลหิตจางในกลุ่มผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 52.4 ซึ่งจะเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้นเมื่อนับเฉพาะผู้สูงอายุที่มีผล serum ferritin และ CRP negative ได้จำนวน 443 คน แบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ พบความชุกของผู้ที่ไม่มีภาวะโลหิตจางและไม่มีภาวะขาดธาตุเหล็ก, ผู้ที่ไม่มีภาวะโลหิตจางแต่ขาดธาตุเหล็ก, ผู้ที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก และผู้ที่มีภาวะโลหิตจางแต่ไม่ขาดธาตุเหล็ก คือร้อยละ 42.4, 0, 3.6 และ 53.5 ตามลำดับ

จากผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-square test และ Odd ratio (95% Confident interval) สามารถสรุปได้ว่า พบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีภาวะขาดธาตุเหล็กกับค่าดัชนีชี้วัดความสมบูรณ์ของเม็ดเลือดแดงต่าง ๆ เช่น ภาวะฮีโมโกลบินต่ำ ภาวะฮีมาโตคริตต่ำ ภาวะเม็ดเลือดแดงเล็กกว่าปกติ ภาวะปริมาณฮีโมโกลบินในเม็ดเลือดแดงโดยเฉลี่ยต่ำกว่าปกติ ภาวะความเข้มข้นของฮีโมโกลบินในเม็ดเลือดแดงโดยเฉลี่ยต่ำกว่าปกติ และภาวะความไม่สม่ำเสมอของขนาดมีค่ามากกว่า

ปกติ ถึง 4.769 เท่า 5.146 เท่า 2.775 เท่า 3.784 เท่า 4.833 เท่า และ 4.864 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามลำดับ อีกทั้ง พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีชี้วัดความสมบูรณ์ของเม็ดเลือดแดงต่าง ๆ รวมถึงค่า serum ferritin ด้วย เมื่อเทียบกับระหว่างกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มผู้ไม่สูงอายุมิ การสำรวจความชุกของโรคโลหิตจางทั่วโลก พบประมาณร้อยละ 10-20 ในประชากรผู้สูงอายุในประเทศที่มีรายได้สูง และพบประมาณร้อยละ 38.2 ในผู้สูงอายุทั่วไปที่อยู่ในเมืองและชนบทในประเทศไทยงานวิจัยนี้พบความชุกของโรคโลหิตจางในผู้สูงอายุที่อยู่ในชนบทมากเทียบเท่าได้กับประชากรที่อาศัยอยู่ในสถานพยาบาลในประเทศที่ร่ำรวย ซึ่งอาจเกิดจากภาวะทุพโภชนาการในพื้นที่ชนบทที่มีรายได้ต่ำ การค้นพบของงานวิจัยนี้ไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลสาเหตุหนึ่งที่สำคัญของโรคโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชนเท่านั้น แต่ยังให้ข้อมูลในการวางแผนมาตรการควบคุมโรคที่เหมาะสมได้

ABSTRACT

TITLE : PREVALENCE OF IRON DEFICIENCY ANEMIA IN ELDERLY RESIDING IN
UBON RATCHATHANI AND SI SA KET PROVINCE

AUTHOR : PATTAMAPHORN SEANSING

DEGREE : MASTER OF SCIENCE

MAJOR : BIOMEDICAL SCIENCES

ADVISOR : ANUWAT PINYACHAT, Ph.D.

KEYWORDS : ANEMIA, IRON DEFICIENCY ANEMIA, ELDERLY, PREVALENCE

Anemia is the major world health problem of elderly. Most older people with anemia are asymptomatic. This community-based cross-sectional research reports the prevalence of anemia and iron deficiency anemia (IDA) in older people 60 years up in rural area of Ubon ratchathani and Si sa ket province, lower Northeast of Thailand. To indicate an important cause of anemia excluding thalassemia in this region. Complete blood count (CBC), C- reactive protein (CRP) and serum ferritin were determined in all subjects 633 people (elderly 457 people). Anemia in female and male is defined by World Health Organization (WHO) as a hemoglobin level <12 g/dL and <13 g/dL respectively. Iron deficiency (ID) is defined as serum ferritin <30 μ g/L in case of negative period of inflammation marker (CRP negative). We found the highly prevalence of anemia in elderly is 52.4% which increasing by advancing age. Each 4 group of 443 people resulted serum ferritin and CRP negative has prevalence of; no anemia and no ID, no anemia but ID, IDA and anemia but no ID is 42.4%, 0%, 3.6% and 53.5% respectively. By multiple regression analysis, we found the significant relationship between ID and each red blood cell indices such as low hemoglobin, low hematocrit, low mean corpuscular volume (MCV), low mean corpuscular hemoglobin (MCH), mean corpuscular hemoglobin concentration (MCHC) and red blood cell distribution width (RDW) has odd ratio (OR) of 4.769, 5.146, 2.775, 3.784, 4.833 and 4.864 respectively. Additionally,

We found the non-significant/ significant difference of mean between older people and younger people of red blood cell indices also including serum ferritin.

The other studies in high-income countries shown 10%-20% prevalence of anemia in elderly but in Thailand shown 38.2% studied in urban and rural area Our findings not only provide an important cause of anemia in community-dwelling elderly, but also potential useful for implementing appropriate control program.

บทคัดย่อ

เรื่อง	: การตรวจวัดตัวบ่งชี้เนื้อพันธุกรรมสำหรับการตรวจคัดกรองและวินิจฉัยระยะเริ่มต้นของมะเร็งลำไส้ใหญ่และมะเร็งที่เกี่ยวข้อง
ผู้วิจัย	: ศราวุธ จันทา
ชื่อปริญญา	: วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: ชีวเวชศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	: รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แวนรัมย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: รองศาสตราจารย์ ดร.มารุตพงศ์ ปัญญา
คำสำคัญ	: มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก, ตัวบ่งชี้เนื้อพันธุกรรม, เอ็มแอลเอชวันดี เอ็นเอเมทิลเลชัน, เซพทีนไนน์ดีเอ็นเอเมทิลเลชัน, เทคนิคไพโรซีควอนซิง

ในปี 2020 โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และพบมากเป็นอันดับสามของมะเร็งทั่วโลก โดยพบผู้ป่วยรายใหม่ 1.9 ล้านคนต่อปี และมีผู้เสียชีวิตแต่ละปี 0.94 ล้านคน โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงทำให้เกิดการสูญเสียปีสุขภาวะ (disability-adjusted life years หรือ DALYs) ทั้งนี้ในปี 2040 จะมีอุบัติการณ์ของการเกิดโรคมะเร็งสูงขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ป่วยอายุน้อย (early onset of colorectal cancer หรือ EO CRC) การเปลี่ยนแปลงในระดับเนื้อพันธุกรรมดีเอ็นเอเมทิลเลชัน (DNA hypermethylation) เป็นหนึ่งในกลไกที่เกิดขึ้นในการเกิดมะเร็งในระยะแรก ซึ่งสามารถช่วยในการตรวจพบ การคัดกรอง และวินิจฉัยในระยะแรกๆ ของมะเร็งได้ สิ่งสำคัญสำหรับการรักษามะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรงคือการวินิจฉัยและรักษาให้เร็วที่สุดโรค การวินิจฉัยโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก tissue biopsy เป็นมาตรฐานที่ใช้ แต่ในบางกรณี เช่น มีข้อห้ามในการใช้กล้องส่องและทำ tissue biopsy การเลือกใช้ liquid biopsy จะมีประโยชน์ในสถานการณ์นี้ Liquid biopsy ถูกใช้เป็น epigenetic biomarkers (ตัวบ่งชี้เนื้อพันธุกรรม) สำหรับการวินิจฉัยในระยะแรกๆ การติดตามอาการผู้ป่วย และการพยากรณ์โรคในผู้ป่วยกลุ่ม hereditary non-polyposis colorectal cancer (HNPCC) โดยเฉพาะใน Lynch syndrome นั้นมีความสำคัญอย่างมากในการป้องกันและรักษาผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ กลไกการเกิด gene silencing ที่ควบคุมการทำงานของยีน DNA mismatch repair เช่น MutL Homolog1 (MLH1) สามารถใช้ช่วยในการวินิจฉัยระยะแรกๆ ติดตามอาการ และรักษาได้ในกรณีผู้ป่วย LS ในทางคลินิก สิ่งที่น่าสนใจคือ การศึกษา SEPTIN-9 (SEPT9) DNA methylation สามารถนำมาใช้ในการวินิจฉัยได้ แต่การศึกษาร่วมกันของ DNA methylation ของ SEPT9 และ MLH1 ของผู้ป่วย HNPCC ในทางคลินิกยังคงคลุมเครือ เราได้ทำการศึกษาตัวอย่างผู้ป่วย จำนวน 22 ราย ถูกดำเนินการตามจริยธรรมวิจัยและถูกจำแนกเป็น

2 กลุ่ม ได้แก่ FFPE 22 ตัวอย่างและ EDTA blood 17 ตัวอย่าง โดยทั้งหมดถูกสกัดดีเอ็นเอด้วย Qiagen DNA extraction kit และตรวจวัดปริมาณ DNA ด้วยเครื่อง Nanodrop หลังจากนั้น DNA ถูกปรับแต่งในลำดับเบสด้วยน้ำยา EpiTect Fast DNA Bisulfite Kit. DNA ถูกเพิ่มปริมาณด้วยการทำ nested PCR amplification (PyroMark PCR amplification kit) ผลิตภัณฑ์ถูกตรวจพบตามความเหมาะสมในเงื่อนไขของปฏิกิริยาด้วย PyroMark PCR master mix (1x) CoralLoad concentrate (1x) Forward primers และ Reverse primers ของ MLH1 (แต่ละไพรเมอร์ 0.3 ไมโครโมลาร์) Bisulfite DNA ต้นแบบครั้งที่ 1 (50 นาโนกรัม) และ 1 ไมโครลิตรของ PCR product สำหรับ nested PCR รอบที่สอง โดยการเพิ่มปริมาณ DNA ด้วย Thermal cycling ภายใต้เงื่อนไขประกอบด้วย 1 รอบของขั้นตอน PCR initial activation ที่ 95 องศาเซลเซียส เวลา 15 วินาที ต่อด้วยขั้นตอน 50 รอบของ 1) denaturation ที่ 94 องศาเซลเซียส เวลา 30 วินาที 2) annealing ที่ 60 องศาเซลเซียส เวลา 30 วินาที และ 3) extension ที่ 72 องศาเซลเซียส เวลา 30 วินาที และขั้นตอน final extension ที่ 72 องศาเซลเซียส เวลา 10 นาที ส่วนของยีน SEPT9 ดีเอ็นเอถูกเพิ่มปริมาณด้วยการทำ nested PCR amplification (PyroMark PCR amplification kit) ผลิตภัณฑ์ถูกตรวจพบตามความเหมาะสมในเงื่อนไขของปฏิกิริยา ด้วย PyroMark PCR master mix (1x) CoralLoad concentrate (1x) Forward primers และ Reverse primers ของ Septin9 (แต่ละไพรเมอร์ 0.3 ไมโครโมลาร์) Bisulfite DNA ต้นแบบครั้งที่ 1 (50 นาโนกรัม) และ 1 ไมโครลิตรของ PCR product สำหรับ nested PCR รอบที่สอง โดยการเพิ่มปริมาณ DNA ด้วย Thermal cycling ภายใต้เงื่อนไขประกอบด้วย 1 รอบของขั้นตอน PCR initial activation ที่ 95 องศาเซลเซียส เวลา 15 วินาที ต่อด้วยขั้นตอน 50 รอบของ 1) denaturation ที่ 94 องศาเซลเซียส เวลา 30 วินาที 2) annealing ที่ 60 องศาเซลเซียส เวลา 30 วินาที และ 3) extension ที่ 72 องศาเซลเซียส เวลา 30 วินาที และขั้นตอน final extension ที่ 72 องศาเซลเซียส เวลา 10 นาที ผลิตภัณฑ์ทั้งสองยีนจะถูกเพิ่มปริมาณสารโดยเครื่องเพิ่มปริมาณสารพันธุกรรม QIAmplicon 96 และ PCR product ถูกทำให้บริสุทธิ์ด้วยน้ำยา Qiagen Purification kits ผลิตภัณฑ์จะถูกแสดงบน automated gel electrophoresis และรายงานเป็นร้อยละในแต่ละตำแหน่งบน PyroMark Q48 โดยผลิตภัณฑ์มีขนาดประมาณ 190 bp และ 230 bp ของ MLH1 และ SEPT9 ตามลำดับ ผลิตภัณฑ์ที่จำเพาะถูกตรวจวิเคราะห์ลำดับเบสและรายงานเป็นค่าร้อยละของแต่ละตำแหน่งที่ตรวจพบด้วยเครื่อง PyroMark Q48 ซึ่งตามเกณฑ์การเกิด DNA promoter hypermethylation ที่มากกว่าร้อยละ 10 จาก Pyrogram โดยปราศจากผลบวกลวงบน Pyrogram ผลการทดลอง พบความถี่ของ hypermethylation ยีน MLH1 ในตัวอย่างชิ้นเนื้อและน้ำเลือด ร้อยละ 11.76 และร้อยละ 25 พบความถี่ของ hypermethylation ยีน SEPT9 ในตัวอย่างชิ้นเนื้อและน้ำเลือดร้อยละ 58.82 และร้อยละ 50 ตามลำดับ ด้านการประเมินภาวะ DNA hypermethylation กับผลทางพยาธิวิทยาคลินิกของ

ทั้งสองยีนจะใช้ภาวะ MSI และ defect ของยีน MMR ร่วมด้วยในด้านของการคัดกรอง วินิจฉัย และ ประเมินการตอบสนองทางคลินิกในด้านการพยากรณ์โรค ผลการทดลองบ่งชี้ในกลุ่ม FFPE พบว่า การเกิด hypermethylation ของยีน MLH1 มีความสอดคล้องกับ Lynch syndrome ที่เกิดตรง ตำแหน่ง endometrium มีพยากรณ์โรคที่ไม่ดี โดยในการเกิด hypermethylation ของยีน SEPT9 สามารถตรวจพบได้ทั้งมะเร็งชนิดที่มี MSI-H และ MSS โดยมีขนาดของ DNA hypermethylation เท่ากัน ซึ่งบ่งชี้ได้ว่า hypermethylation สามารถใช้ได้ก่อนมะเร็งทั้งสองชนิดนี้ นอกจากนี้ การเกิด hypermethylation ของยีน SEPT9 พบความสัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งในกลุ่มคนอายุน้อย (EOCRC) โดยร้อยละ 70 ของ hypermethylation ของยีน SEPT9 เป็นกลุ่มผู้ป่วยอายุน้อย นอกจากนี้ hypermethylation ของยีน SEPT9 ยังพบลักษณะเด่นสำคัญของลักษณะทางพยาธิวิทยา well-differentiate adenocarcinoma ในด้านของกลุ่มตัวอย่าง EDTA whole blood พบ DNA hypermethylation ที่ร้อยละ 10-20 ในด้านของกลุ่มตัวอย่าง EDTA whole blood ตัวอย่างที่ส่งมา ไม่ได้เปลี่ยนเป็นซีรัมหรือพลาสมา ก่อนที่จะทำการแยก DNA ทำให้เกิดการปนเปื้อนของ DNA ทำให้ได้ DNA ที่มีคุณภาพต่ำและปริมาณของ cell tumor DNA น้อย เกิดผลกระทบต่อกระบวนการ bisulfite modification สรุปผลการทดลองในตัวอย่าง FFPE นั้น hypermethylated MLH1 เป็นพยากรณ์โรคที่ไม่ดีในกลุ่ม endometrial cancer ของ Lynch syndrome ส่วน hypermethylated SEPT9 พบได้ทั้งมะเร็งชนิด MSI-H และ MSS และบ่งชี้ว่าประยุกต์ใช้ในกลุ่มคนอายุน้อยได้ โดยเฉพาะจงใน กลุ่มมะเร็งแบบ adenocarcinoma ในด้านของกลุ่มตัวอย่าง EDTA whole blood สิ่งที่น่าสนใจคือ การเกิด promoter hypermethylation ของยีน MLH1 มีขนาดร้อยละเท่าๆ กันกับยีน SEPT9 แสดงว่าการศึกษายีน MLH1 ใน EDTA whole blood มีศักยภาพในการพัฒนาเป็น epigenetic biomarkers ใน blood-based biomarkers เหมือนกับยีน SEPT9 เทคนิค pyrosequencing ได้ แสดงศักยภาพที่สูงของ sensitivity ในตัวอย่างที่มี DNA น้อยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และ เทคนิคนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวินิจฉัยระยะแรกของ epigenetic DNA blood biomarkers ในรูปแบบ non-invasive technique สำหรับผู้ป่วย HNPCC อย่างไรก็ตามยังต้องการการศึกษาแบบ cohort study ในผู้ป่วย HNPCC กลุ่ม LS โดยเฉพาะจงใน molecular biomarkers สำหรับการ วินิจฉัย ติดตามอาการ และการรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

TITLE : DETERMINATION OF EPIGENETIC BIOMARKER FOR EARLY SCREENING AND DIAGNOSIS IN COLORECTAL CANCER AND ASSOCIATED CANCER

AUTHOR : SARAWUT CHANTA

DEGREE : MASTER OF SCIENCE

MAJOR : BIOMEDICAL SCIENCES

ADVISOR : ASSOC. PROF. SURASAK WANRAM, Ph.D.

CO-ADDVISOR : ASSOC. PROF. MARUTPONG PANYA, Ph.D.

KEYWORDS : COLORECTAL CANCER, EPIGENETIC BIOMARKER, MLH1 DNA METHYLATION, SEPT9 DNA METHYLATION, PYROSEQUENCING TECHNIQUE.

Colorectal cancer (CRC) was the third most common cancer globally in 2020. There were 1.9 million cases/year and 0.94 million cases/years of death. CRC was the second rank worldwide for disability-adjusted life years (DALYs). The incidence rates will extremely be increasing in 2040, especially in early onset of colorectal cancer (EOCRC). Early detection and treatment are crucial for managing CRC. DNA hypermethylation through epigenetic alterations is an early event in tumorigenesis that aids in screening and diagnosis. The key to the treatment of colorectal cancer lies in the prompt diagnosis and treatment of the disease. Tissue was the gold standard for diagnosis and treatment, but in some situations, such as contraindication for colonoscopy tissue biopsy. Liquid biopsy will be conducted in this situation. Liquid biopsy was using as “Epigenetic biomarkers” for early diagnosis, monitoring as well as a prognosis of hereditary non-polyposis colorectal cancer (HNPCC) patients, especially for Lynch syndrome (LS) are very important for prevention and treatment of patients, effectively. Mechanisms of gene silencing regulating DNA mismatch repair (MMR) genes, such as MutL homolog 1 (MLH1) are likely to aid in the early diagnosis, monitoring, and treatment of LS patients in clinical settings. Septin-9 (SEPT9) DNA methylation can aid in diagnosis. However, the association study on the DNA

methylation biomarkers of SEPT9 and MLH1 as well as the clinical outcomes of HNPCC patients are still unclear. We studied twenty-two samples that were ethically performed and classified into two groups of 22 FFPE and 17 EDTA blood samples. The samples were extracted by Qiagen DNA extraction kit and measured by Nanodrop. After that DNA was treated with EpiTect Fast DNA Bisulfite Kit for DNA modification procedure. The PCR product was amplified by nested PCR amplification (PyroMark PCR amplification kit). The specific amplicon was obtained by suitability according to MLH1 PCR reaction followed by PyroMark PCR master mix (1x), CoralLoad concentrate (1x), MLH1 forward and reverse primer (0.3 μ M each), 1st Bisulfite DNA template (50 ng), and 1 μ L of PCR product for nested PCR. The thermal cycling condition followed by 1 cycle of PCR initial activation at 95°C for 15 sec, 50 cycles of 1) denaturation at 94°C for 30 sec, 2) annealing at 60°C for 30 sec, 3) extension at 72°C for 30 sec, and final extension at 72°C for 10 min. For SEPT9, PCR reaction followed by PyroMark PCR master mix (1x), CoralLoad concentrate (1x), SEPT9 forward and reverse primer (0.3 μ M each), 1st Bisulfite DNA template (50 ng), and 1 μ L of PCR product for nested PCR. The thermal cycling condition followed by 1 cycle of PCR initial activation at 95°C for 15 sec, 50 cycles of 1) denaturation at 94°C for 30 sec, 2) annealing at 60°C for 30 sec, 3) extension at 72°C for 30 sec, and final extension at 72°C for 10 min. The QIAamplifier 96 will be used to amplify the products of both genes, and the resulting PCR products will be purified using Qiagen Purification kits. The specific PCR products were shown as automated gel electrophoresis and then reported as a percentage at each site using PyroMark Q48 found product length about 190 base pairs and 230 base pairs for MLH1 and SEPT9, respectively. According to the criteria for the MLH1 and SEPT9 DNA promoter hypermethylation, the methylation percentage was greater than 10% without false positives on pyrogram. Our results found frequency of hypermethylation of MLH1 gene in FFPE and in EDTA whole blood as 11.76% and 25% respectively, whereas the frequency of hypermethylation of SEPT9 gene in FFPE and in EDTA whole blood as 58.82% and 50%, respectively. We determined the hypermethylation in both genes with status of the MSI-H/dMMR and clinicopathologic features for blood-based screening, diagnosis, and clinical responsiveness for prediction. Our results suggested that in FFPE samples, hypermethylation of MLH1

gene were associated with poor prognosis in LS associated endometrial cancer and hypermethylation of SEPT9 gene were associated with dMMR that related with MSI status; hypermethylation of SEPT9 gene can found on MSI-H tumor and MSS tumor with similar DNA methylation level each CpG sites that may indicate that hypermethylated SEPT9 gene can use within both tumor type. We were finding that the hypermethylated SEPT9 gene related to EOCRC that 70% of hypermethylated SEPT9 genes showed was aged less than 50 years. Hypermethylation in the SEPT9 gene showed predominance with characteristics of well-differentiated adenocarcinoma on histopathology. In EDTA whole blood, all the positive findings showed a slight percentage from a range of 10.0-20.0%. We conclude that in FFPE samples, hypermethylated of MLH1 gene at C-region suggested for poor prognosis in endometrial cancer with dMMR gene and hypermethylated of SEPT9 gene at V2-region was showed positive finding both MSI-H tumor and MSS tumor with application used in EOCRC and may be specific with only adenocarcinoma in cancerous tissue. In EDTA whole blood, the interesting observation that promoter hypermethylation from MLH1 gene was shown a similar level with SEPT9 gene that EDTA whole blood of hypermethylation of MLH1 gene has potential to epigenetic biomarkers in blood-based biomarkers same as SEPT9 gene. Pyrosequencing technique showed potential with high sensitivity of low quantitative and qualitative DNA in whole blood that it could be a clinically applied technique for the early diagnosis of epigenetic DNA blood biomarkers as a non-invasive technique in HNPCC patients. However, a further design on a larger cohort study of HNPCC--LS, especially for focusing on novel molecular biomarkers resulting in diagnosis, monitoring, and treatments, efficiently.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง
 ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสำนั อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย : กนกวรรณ คำโสภา

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน

คำสำคัญ : โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย, ผู้ปกครอง, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การวิจัยแบบกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสำนั อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนสำนั อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 31 คน กลุ่มเปรียบเทียบ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนหนองยางหนองม่วง อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 27 คน รวม 58 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมเป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์ กลุ่มเปรียบเทียบไม่ได้รับโปรแกรม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ครั้ง ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่าง 1 ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนานำเสนอด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชฌิมาน เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 และ 75 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรภายในกลุ่มโดยใช้สถิติ paired t-test และระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ Independent t-test กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า ผลต่างคะแนนเฉลี่ยของความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปาก ทักษะต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก การรับรู้ความเสี่ยงของปัญหาสุขภาพช่องปาก การรับรู้ความรุนแรงของปัญหาสุขภาพช่องปาก การรับรู้ประโยชน์ของการดูแลสุขภาพช่องปาก การรับรู้อุปสรรคในการดูแลสุขภาพช่องปาก แรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการทดลองแสดงว่าโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ABSTRACT

TITLE : EFFECTS OF ORAL HEALTH PROMOTION PROGRAM OF PARENTS FOR CHILDREN IN THE BAN NONSAMNAK CHILD DEVELOPMENT CENTER MUEANG DISTRICT, SI SA KET PROVINCE

AUTHOR : KANOKWAN KAMSOPA

DEGREE : DEGREE OF MASTER

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : PROGRAM DESIGNED TO PROMOTE ORAL HEALTH IN EARLY CHILDHOOD, PARENT, CHILD DEVELOPMENT CENTER

This quasi-experimental research studied the effects of oral health promotion program of parents for children in the Ban Nonsamnak Child Development Center Mueang district, Sisaket Province. The sample group was divided into two groups: the experimental group consisted of 31 parents of preschool children at the Ban Nonsamnak Child Development Center, and the control group consisted of 27 parents of preschool children at the Nong Yang Nong Muang Community Child Development Center, totaling 58 people. The experimental group received the program for 12 weeks, while the comparison group did not receive the program. Data were collected using questionnaires administered twice: before and after the experiment, between 1 October 2023 and 31 December 2023. Data were analyzed using descriptive statistics, presented as percentages, mean, standard deviation, median, 25th percentile, and 75th percentile. A paired t-test was used to compare the differences in mean scores of variables within the group and an independent t-test was utilized to compare between groups. The significance level was set at 0.05. The study found that the difference in mean scores of parents' oral health care knowledge, oral health care attitudes, perceived oral health problem risks, the perception of oral health problems severity, the perceived benefits of oral health care, the perceived barriers to oral health care, social support for oral health care, and preschool children's oral health care behaviors in the experimental group were

significantly higher than that in the control group at a statistical significance level of 0.05. From the experimental results, it is evident that the oral health promotion program for preschool children conducted by parents at the Early Childhood Development Center was effective in achieving its objectives.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ผลของโปรแกรมการสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมต่อประสิทธิผล
การส่งต่อผู้ป่วยโรงพยาบาลน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย : จณิสตา ป้องคำลา

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน

คำสำคัญ : โปรแกรม, การสื่อสาร, การมีส่วนร่วม, การส่งต่อ

การวิจัยแบบกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมต่อประสิทธิผลการส่งต่อผู้ป่วยโรงพยาบาลน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 25 คน รวม 50 คน กลุ่มทดลอง คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานส่งต่อในโรงพยาบาลน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มเปรียบเทียบ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานส่งต่อในโรงพยาบาลนาคะหลวย โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ กลุ่มเปรียบเทียบได้รับโปรแกรมปกติ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ครั้ง ก่อนและหลังการทดลองระหว่าง 1 มิถุนายน 2565 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนานำเสนอด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชยฐาน เพอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 และ 75 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรภายในกลุ่มโดยใช้ paired t-test และระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ Independent t-test กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เรื่องการส่งต่อผู้ป่วย การมีส่วนร่วมในการส่งต่อผู้ป่วย การประสานงานส่งต่อผู้ป่วย ความถูกต้องในการส่งต่อผู้ป่วยความทันเวลาในการส่งต่อผู้ป่วย และความพึงพอใจต่อโปรแกรมการส่งต่อผู้ป่วยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการทดลองแสดงว่าโปรแกรมการสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมต่อประสิทธิผลการส่งต่อผู้ป่วยมีประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ABSTRACT

TITLE : EFFECTS OF COMMUNICATION AND PARTICIPATION BUILDING
PROGRAMME ON REFERRAL EFFECTIVENESS OF PATIENTS IN NAM
YUEN HOSPITAL, UBON RATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : JANISTA PONGKHAMLA

DEGREE : DEGREE OF MASTER

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : PROGRAMME, COMMUNICATION, PARTICIPATION, REFERRAL

This quasi-experimental research aimed to study the effects of communication program and creating a participation in referral effectiveness at Nam Yuen Hospital, Ubon Ratchathani Province. The sample group was divided into 2 groups of 25 people each, totaling 50; experimental group was personnel who performed referrals at Nam Yuen Hospital, Ubon Ratchathani Province. The control group was personnel who performed referrals at Na Chaluai Hospital, Ubon Ratchathani Province. The experimental group received the program for 8 weeks and the control group employed the normal program. Data were collected using a questionnaire twice before and after the experiment from June 1, 2022 to March 31, 2023. The data were analyzed using descriptive statistics presented by percentage, mean, standard deviation, median, 25th and 75th percentile. Differences in mean scores within each group's variables were compared using a paired t-test and between the groups, it used an independent t-test with statistical significance at the 0.05 level. The study found that referral knowledge, referral participation, referral coordination, referral accuracy, referral timeliness, and satisfaction with the referral program of the experimental group were statistically significant higher than the control group at the 0.05 level. The results show that communication program and participation on referral effectiveness were effective according to the objectives set.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ประสิทธิภาพของสารเคมีสูตร Deltamethrin 0.5% และสูตร Deltamethrin 0.5% + S-bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% กำจัดยุงลายในพื้นที่อำเภอเสิงสางโรค์ไข่เลือดออก
- ผู้วิจัย : จันทราภรณ์ ดวงดี
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน
- คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ สารเคมี ยุงลาย พื้นที่เสิงสางโรค์ไข่เลือดออก

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของสารเคมีสูตร Deltamethrin 0.5% และสูตร Deltamethrin 0.5% + S-bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% กำจัดยุงลายในพื้นที่อำเภอเสิงสางโรค์ไข่เลือดออก และทดสอบความไวของยุงต่อสารเคมี Deltamethrin ของยุงลายจำนวน 10 พื้นที่ ๆ ละ 1,000 ตัว เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือน ตุลาคม 2565 ถึง ธันวาคม 2565 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณานำเสนอด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัธยฐาน สถิติเชิงอนุมานเพื่อเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติ Independent t-test ผลการวิจัยพบว่า ยุงลายมีความไวต่อสารเคมี Deltamethrin ระดับสูง ผลต่างอัตราการตายของยุงลายต่อสารเคมีสูตร Deltamethrin 0.5% + S-bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% ภายในอาคารมีประสิทธิภาพสูงกว่าสาร Deltamethrin 0.5% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value=0.04) ผลต่างอัตราการตายของยุงลายต่อสาร Deltamethrin 0.5% + S – bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% ภายนอกอาคารมีประสิทธิภาพสูงกว่าสาร Deltamethrin 0.5% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value<0.001) ผลต่างค่าเฉลี่ยการตายของยุงลายของสาร Deltamethrin 0.5% ภายในและภายนอกอาคารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value>0.001) โดยพบว่าประสิทธิภาพของสาร Deltamethrin 0.5% ในการฆ่ายุงลายภายในอาคารสูงกว่าภายนอกอาคาร 70.1 ตัว (95% CI = 63.78-76.41) ผลต่างค่าเฉลี่ยการตายของยุงลายของสาร Deltamethrin 0.5% + S – bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% ภายในและภายนอกอาคารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value>0.001) โดยพบว่าประสิทธิภาพของสาร Deltamethrin 0.5% + S – bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% ในการฆ่ายุงลายภายในอาคารสูงกว่าภายนอกอาคาร 75.9 ตัว (95% CI = 72.58-79.21) ดังนั้นควรเลือกใช้สารเคมีสูตรผสมสารเสริม

ฤทธิ์ซึ่งมีประสิทธิภาพในการฆ่าจุลินทรีย์ได้ดีกว่าสารเคมีสูตรเดี่ยว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน และควบคุมโรคเชื้อราในพืชต่อไป

ABSTRACT

TITLE : THE EFFECTIVENESS OF DELTAMETHRIN 0.5% AND DELTAMETHRIN 0.5% + S-BIO-ALLETHRIN 0.75% + PIPERONYL BUTOXIDE 10% IN ELIMINATING AEDES IN HIGH-RISK DISTRICTS OF DENGUE FEVER

AUTHOR : JANTHARAPORN DUANGDEE

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : EFFECTIVENESS, CHEMICALS, AEDES AEGYPTI, IN HIGH-RISK AREAS OF DENGUE FEVER

This quasi-experimental research aimed to study the effectiveness of Deltamethrin 0.5% + S-bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% to eliminate Aedes mosquitoes in a district at high-risk for dengue fever, and susceptibility test of Aedes against the Deltamethrin in 10 areas, 1000 each (1:1.000) Aedes. The data were collected from October 2022 to December 2022. Data were analyzed using descriptive statistics presented with frequency, percentage, mean, standard deviation, median, and inferential statistics to compare mean differences within groups and between groups using independent t-test statistics. The results showed that the Aedes mosquitoes were highly sensitive to Deltamethrin. The mortality rate difference between Deltamethrin 0.5% + S-bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% indoors was statistically significant at the 0.05 level (p-value=0.04), and was significantly higher than that of only Deltamethrin 0.5%. The mortality rate difference between the mortality rate of Deltamethrin 0.5% + S – bio-allethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10%, outdoors was significantly higher than Deltamethrin 0.5% at the 0.05 level (p-value<0.001). The mortality difference means of Aedes caused of Deltamethrin 0.5% + S-bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10%, indoors and outdoors were statistically different at 0.05 (p-value>0.001), and found that the effectiveness of Deltamethrin 0.5% in eliminating Aedes indoor was higher than outdoor of 70.1 (95% CI = 63.78-76.41). The mortality difference means of Aedes to Deltamethrin 0.5% + S-

bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10%, indoor and outdoor was statistically significant difference at 0.05 (p-value>0.001). It was also discovered that the effectiveness of Deltamethrin 0.5% + S-bioallethrin 0.75% + Piperonyl Butoxide 10% in eliminating indoor was higher than outdoor at 75.9 (95% CI = 72.58-79.21). Therefore, chemical formula with synergistic agents is advisable to used, which is more effective in eliminating Aedes mosquitoes than the empirical formula chemicals to increase the efficiency of prevention and control of dengue fever in the future.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะแทรกซ้อนทางไตในผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
ของโรงพยาบาลโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย : จุฑาทิพย์ หลงชิน

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ลิ้มปิติปรากการ

คำสำคัญ : โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง, ภาวะแทรกซ้อนทางไต, พฤติกรรมการป้องกัน
ภาวะแทรกซ้อนทางไต

การเกิดภาวะแทรกซ้อนทางไต ส่งผลให้เกิดภาวะไตวายเรื้อรัง และเมื่อโรคดำเนินถึงระยะสุดท้าย (End stage renal disease, ESRD) ผู้ป่วยต้องรับการบำบัดทดแทนไต ซึ่งทำให้ผู้ป่วยสูญเสียความสามารถในการทำงาน มีคุณภาพชีวิตที่ลดลง และเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาเป็นจำนวนมาก การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบตัดขวาง (Cross-sectional analytical study) นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะแทรกซ้อนทางไตของผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในโรงพยาบาลโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลโขงเจียม ระหว่าง วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2563 – 30 กันยายน พ.ศ. 2564 จำนวน 350 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานโดยใช้สถิติถดถอยพหุโลจิสติก (Multiple logistic regression) นำเสนอผลค่า Adjusted Odds Ratio (OR_{adj}) ช่วงเชื่อมั่นที่ 95%CI กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาวะแทรกซ้อนทางไตร้อยละ 26.0 มีระดับการรับรู้ส่วนบุคคลระดับมาก ร้อยละ 50.6 ด้านการรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนทางไต อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 81.7 ด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนทางไต อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 34.0 การได้รับการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 80.9 โดยได้รับแรงสนับสนุนด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารจากบุคลากรสาธารณสุข มากที่สุด ร้อยละ 86.6 มีพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนทางไตอยู่ในระดับดี ร้อยละ 68.6 มีพฤติกรรมที่ดี คือ การใช้ยา ร้อยละ 77.4 พฤติกรรมที่ต้องปรับปรุง คือ การรับประทานอาหาร ร้อยละ 35.4 และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะแทรกซ้อนทางไตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ ระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรค ($OR_{adj} = 8.81, 95\% CI: 2.54-30.53$) และพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนทางไต ($OR_{adj} = 0.02, 95\% CI: 0.00-0.07$) ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมทัศนคติและความเข้าใจของผู้ป่วยและ

ครอบครัวต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้สอดคล้องกับสถานะของครอบครัวและบริบทของพื้นที่

ABSTRACT

TITLE : FACTORS ASSOCIATED WITH COMPLICATION IN KIDNEY DISEASES
AMONG CHRONIC NON-COMMUNICABLE PATIENTS OF KHONG-
CHIAM HOSPITAL, UBON RATCHATHANI

AUTHOR : JUTHATHIP LONGCHIN

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. PAWENA LIMPITEEPRAKAN, Ph.D.

KEYWORDS : NONCOMMUNICABLE DISEASES, COMPLICATION IN KIDNEY
DISEASES, PREVENTION OF KIDNEY COMPLICATIONS

Kidney complications can lead to chronic renal failure, and when the disease progresses to end-stage renal disease (ESRD), patients require renal replacement therapy. This leads to a loss of work capacity, reduced quality of life, and high treatment costs. This cross-sectional analytical study aimed to examine factors associated with kidney disease complications among patients with chronic non-communicable diseases at Khongchiam Hospital in Ubon Ratchathani. Data were collected from 350 patients with chronic non-communicable diseases who received treatment at the Khongchiam Hospital from October 1, 2020, to September 30, 2021. Multi-stage sampling was used to collect data using questionnaires. Data were analyzed using descriptive and inferential statistics accompanied by multiple logistic regression and presented results as adjusted odds ratios (OR_{adj}), with confidence intervals (CI) at 95%, and a significance level set at 0.05.

The results of the study found that 26.0% of the sample group had kidney complications. They had a high level of personal awareness (50.6%). Their perception of the severity of kidney complications was at the highest level (81.7%) and perceived barriers to practice kidney complication prevention was at the lowest level (34.0%). Support was at a high level (80.9%), with the greatest support for receiving information coming from public health personnel (86.6%). Behaviors for preventing kidney complications were at a good level (68.6%). Good behaviors observed

involved the use of medicine, (77.4%), while dietary habits were behavior needing improvement (35.4%). Factors that were significantly associated with kidney complications ($p < 0.05$) included the time of diagnosis (OR_{adj} = 8.81, 95% CI: 2.54-30.53) and behavior to prevent kidney complications (OR_{adj} = 0.02, 95% CI: 0.00-0.07). Therefore, the attitude and understanding of patients and their families toward changing health behaviors should be promoted according to family status and the local context.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้มาลาเรียของผู้กรีดยางพารา
อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย : จุฬารัตน์ มานะดี

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน

คำสำคัญ : ปัจจัยทำนาย, พฤติกรรมป้องกันโรคไข้มาลาเรีย, ผู้กรีดยางพาราจังหวัด
ศรีสะเกษ

การวิจัยแบบภาคตัดขวางเชิงวิเคราะห์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้มาลาเรียของผู้กรีดยางพาราอำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นระหว่างเดือนมีนาคม 2566 ถึง เดือนธันวาคม 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชยฐาน เปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 เปอร์เซ็นไทล์ที่ 75 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยรายตัวแปรโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ปัจจัยทำนายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้มาลาเรียของผู้กรีดยางพาราอำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้มาลาเรียของผู้กรีดยางพาราอำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ คือ ทศนคติเกี่ยวกับการป้องกันไข้มาลาเรีย ปัจจัยเอื้อ การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรค การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรค ปัจจัยเสริมอายุ และจำนวนครั้งที่เคยป่วยด้วยโรคไข้มาลาเรีย โดยสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้มาลาเรียของผู้กรีดยางพาราอำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ร้อยละ 48.5 ($R^2=0.485$, $R^2_{adj}=0.472$, $SE_{est}=2.519$, $F=39.493$, $p<0.001$) จากผลการวิจัย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้มาลาเรียของผู้กรีดยางพาราอำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าว

ABSTRACT

TITLE : FACTORS PREDICTING FOR MALARIA PREVENTION BEHAVIORS
AMONG RUBBER TAPPERS IN PHU SING DISTRICT, SI SA KET
PROVINCE

AUTHOR : CHULARUT MANADEE

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : PREDICTIVE FACTORS, MALARIA PREVENTION BEHAVIOR, RUBBER
TAPPERS IN SI SA KET PROVINCE

This analytical cross-sectional research aimed to study factors predicting malaria prevention behavior among rubber tappers in Phu Sing District, Sisaket Province. The sample group consisted of 324 individuals. Data was collected using a questionnaire created by the researchers between March and December 2023. The data were analyzed using descriptive statistics, presenting frequency, percentages, mean, standard deviation, median, 25th percentile, and 75th percentile. Furthermore, the relationship among variables were analyzed using the Pearson's correlation coefficient. Additionally, predictive factors for the relationship between variables and malaria prevention behavior among rubber tappers in Phu Sing District, Sisaket Province, were analyzed using stepwise multiple regression analysis, with a significance level set at 0.05. The findings indicate that predictive factors for malaria prevention behavior among rubber tappers in Phu Sing District, Sisaket Province include attitudes towards malaria prevention, conducive factors, the perceived benefits of disease prevention, the perceived barriers to disease prevention, and additional factors, age and the number of times previously affected by malaria. It is possible to jointly explain the variation in factors predicting malaria prevention behaviors among rubber tappers in Phu Sing District, Sisaket Province, with value of 48.5% ($R^2=0.485$, $R^2_{adj}=0.472$, $SE_{est}=2.519$, $F=39.493$, $p<0.001$). Based on the

research findings, it is advisable to prioritize factors influencing malaria prevention behaviors among rubber tappers in Phu Sing District, Sisaket Province.

บทคัดย่อ

เรื่อง	: การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุตำบลเวียง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ประเทศไทย
ผู้วิจัย	: ชวัลลักษณ์ ศิริแว่น
ชื่อปริญญา	: สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: สาธารณสุขศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน
คำสำคัญ	: รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุ, จังหวัดร้อยเอ็ด, ประเทศไทย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุตำบลเวียง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการประกอบด้วย ตัวแทนผู้สูงอายุ ตัวแทนครอบครัวผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตัวแทนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ และตัวแทนพยาบาลวิชาชีพ รวม 55 คน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุตำบลเวียง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ประกอบด้วย การวางแผน (Planning: P) การปฏิบัติการ (Action: A) การสังเกตการณ์ (Observation: O) และการสะท้อนกลับ (Reflection: R) จำนวน 3 วงรอบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 20 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2567 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวม จัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหา และเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยใช้สถิติ paired t-test โดยมีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อการสร้างเครือข่ายการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในตำบลเวียง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด การดูแลคุณภาพชีวิตและให้ความช่วยเหลือการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในเขตตำบลเวียง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ดให้ได้รับการดูแลตามความเหมาะสม และการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในเขตตำบลเวียง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ดและเป็นศูนย์การเรียนรู้การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุตำบลเวียง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด คือ CEFVHW Model ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมกิจกรรมชุมชนของผู้สูงอายุ (Community Activities) 2) การให้กำลังใจและการเยี่ยมเยียน (Encouragement and Visitation) 3) การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ (Financial and Material Support) 4) การสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (Village Health Volunteer Support) 5) การดูแลแบบองค์รวม (Holistic Care) 6) การมีสุขภาวะ (Well-being) จากผลการวิจัยรูปแบบที่

พัฒนาขึ้นสามารถใช้ดูแลในรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุตำบลแวง อำเภอนันทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ABSTRACT

TITLE : DEVELOPMENT OF A CARE MODEL FOR THE ELDERLY IN WAENG
SUBDISTRICT, PHON THONG DISTRICT, ROI ET PROVINCE,
THAILAND

AUTHOR : CHAWALLAK SIRIWAN

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : ELDERLY CARE MODEL, ROI ET PROVINCE, THAILAND

This action research aims to study the elderly care model for people in Waeng Subdistrict, Phon Thong District, Roi Et Province. The sample group used for process development included 55 representatives including the elderly, their families, community leaders, local government organization representatives, village health volunteers, district health officials, and professional nurses. Utilizing a participatory community approach to develop a care model for the elderly in Waeng Subdistrict, Phon Thong District, Roi Et Province, applying the principles of action research as conceptualized by Kemmis and McTaggart, consisting of Planning (P), Action (A), Observation (O), and Reflection (R), across 3 cycles. Data collection was conducted using a questionnaire developed by the researchers over 20 weeks, from October 2023 to February 2024. Data analysis involved collection, categorization, content analysis, and a comparison of mean scores before and after implementing the developed model using a paired t-test. The development's objectives were to establish a network for elderly healthcare in Waeng Subdistrict, Phon Thong District, Roi Et Province. This includes improving their quality of life, providing healthcare assistance, ensuring appropriate care within the subdistrict, and to develop a prototype area for elderly healthcare within the subdistrict to serve as a learning center for elderly care. The research findings indicate that the CEFVHW Model for elderly care in Waeng Subdistrict, Phon Thong District, Roi Et Province consists of 1) Community Activities for the elderly, 2) Encouragement and Visitation, providing

emotional support and regular visits, 3) Financial and Material Support, offering assistance with resources and budgeting, 4) Village Health Volunteer Support, supporting the efforts of local health volunteers, 5) Holistic Care, ensuring comprehensive care, 6) Well-being, promoting overall health and happiness. The research findings suggest that the developed model can be effectively used to care for the elderly in Waeng Subdistrict, Phon Thong District, Roi Et Province, achieving the set objectives.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ประสิทธิภาพของโปรแกรม ORAL HEALTH CARE ต่อความรู้
ด้านทันตสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ
กลุ่มติดบ้าน ตำบลสารภี อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
- ผู้วิจัย : ชัยณรงค์ สีแท้
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิยม จันทร์นวล
- คำสำคัญ : โปรแกรม ORAL HEALTH CARE, ความรอบรู้ด้านทันตสุขภาพ,
ความเข้มแข็งในการมองโลก, พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก,
ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน

ปัญหาสุขภาพช่องปากเป็นปัญหาที่สำคัญส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังช่วยเหลือตนเองได้จำกัดส่งผลให้มีปัญหาสุขภาพช่องปาก เช่น กลิ่นปาก เหงือกอักเสบที่มีหินปูนและเลือดออก แผลในช่องปาก รวมไปถึงเกิดโรคปริทันต์อักเสบ รุนแรงและสูญเสียฟัน การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของโปรแกรม ORAL HEALTH CARE ต่อความรู้ด้านทันตสุขภาพ ความเข้มแข็งในการมองโลก และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ตำบลสารภี อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย ซึ่งเป็นผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ กลุ่มละ 40 คน กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมที่ประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีความรู้ด้านสุขภาพและทฤษฎีความเข้มแข็งในการมองโลก ระยะเวลา 12 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบรา ระหว่าง 0.86 – 0.74 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานโดยใช้สถิติ Paired Sample t-test, Analysis of covariance: ANCOVA

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านทันตสุขภาพ ความเข้มแข็งในการมองโลก พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก และปริมาณแผ่นคราบจุลินทรีย์ มากกว่าก่อนการทดลองและมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.001$ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโปรแกรม ORAL HEALTH CARE มีประสิทธิภาพต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดเป็นแผนงาน แนวทางการดูแลและส่งเสริมสุขภาพช่อง

ปากของผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน เพื่อให้ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากที่ดีขึ้น
และลดปัญหาการเกิดโรคในช่องปาก

ABSTRACT

TITLE : EFFECTIVENESS OF ORAL HEALTH CARE PROGRAM ON DENTAL HEALTH LITERACY AND ORAL HEALTH CARE BEHAVIORS OF HOMEBOUND ELDERLY IN SARAPHI SUBDISTRICT, PHOSAI DISTRICT, UBONRATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : CHAINARONG SILAE

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. NIYOM JUNNUAL, Dr.P.H

KEYWORDS : ORAL HEALTH CARE PROGRAM, DENTAL HEALTH LITERACY, SENSE OF COHERENCE, ORAL HEALTH CARE BEHAVIORS, HOMEBOUND ELDERLY

Oral health problems pose a significant challenge that profoundly affects daily life, particularly among the homebound elderly. This group, with limited self-care ability, halitosis, gingivitis, periodontitis, oral ulcers, and tooth loss. This study is a quasi-experimental research aimed to evaluate the effectiveness of the ORAL HEALTH CARE program in enhancing the dental health literacy and oral health care behaviors among the homebound elderly in Phosai District, Ubon Ratchathani Province. A random sample comprising 80 homebound elderly individuals was divided into an experimental group and a comparison group, with each group consisting of 40 homebound elderly individuals. The experimental group received activities based on the program that applied health literacy concepts, for 12 weeks. Data was gathered through interviews, with Cronbach's alpha confidence values ranging from 0.86 to 0.74. The data was analyzed using both descriptive and inferential statistics, which included the Paired Sample t-test and the Analysis of Covariance (ANCOVA).

The research results showed that the experimental group had significantly higher average scores in dental health literacy, sense of coherence, oral health care behaviors, and plaque index after the experiment. These scores were higher than the scores before the experiment and also higher than the scores of the comparison

group, with a statistical significance level of $p < 0.001$. The results indicated that the ORAL HEALTH CARE program effectively promoted oral health care of the homebound elderly. As a result, relevant health agency should establish plans and guidelines for the care and promotion of oral health among homebound elderly in the community. This will encourage improved oral health care behaviors among this group and help to reduce oral disease problems.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการเกินของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
จังหวัดอุบลราชธานี
- ผู้วิจัย : ณัฐวดี เยาวะศรี
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ เหลาสุภาพ
- คำสำคัญ : นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น, ภาวะโภชนาการเกิน จังหวัดอุบลราชธานี

การวิจัยแบบภาคตัดขวางเชิงวิเคราะห์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการเกินของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล จำนวน 302 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ มัชยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด เปอร์เซ็นไทด์ที่ 25 และ 75 สำหรับข้อมูลต่อเนื่อง ใช้สถิติ Odds Ratio และ 95% ช่วงเชื่อมั่นของ Odds Ratio วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการเกินด้วยสถิติ Multiple logistic regression

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 50.3 รองลงมา ความรู้ระดับดี ร้อยละ 28.5 และมีความรู้ระดับน้อย ร้อยละ 64 มีการออกกำลังกายน้อยกว่า 5 วันต่อสัปดาห์ ร้อยละ 92.1 โดยใช้เวลาในการออกกำลังกายแต่ละครั้งน้อยกว่า 30 นาที พฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 95.7 เมื่อควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่า เพศหญิงมีภาวะโภชนาการเกินมากกว่าเพศชาย 1.71 เท่า (aOR=1.71: 95% CI = 1.56-4.86) นักเรียนกลุ่มอายุ 14-15 ปี มีภาวะโภชนาการเกินมากกว่า กลุ่มอายุ 12-13 ปี 2.6 เท่า (95% aOR=2.76: CI =1.56-4.86)

ข้อเสนอแนะ ควรมีการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องโภชนาการและส่งเสริมให้มีการเคลื่อนไหวออกแรงมากขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนอายุ 14-15 ปี

ABSTRACT

TITLE : FACTORS AFFECTING OVERNUTRITION AMONG JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS, UBON RATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : NATTAWADEE YAOWASRI

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. KITTI LAOSUPAP, Ph.D.

KEYWORDS : JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS, OVERNUTRITION UBON RATCHATHANI PROVINCE

This cross-sectional analytical research studied factors influencing the prevalence of malnutrition among junior high school students in Ubon Ratchathani Province. The sample group consisted of 302 junior high school students from Mathayom Trakanphuephon School. The sampling method used a multi-stage random sampling technique, and data was collected using questionnaires. Data analysis employed the median, minimum, maximum, 25th and 75th percentiles for continuous data. Odds ratios and a 95% confidence interval for odds ratios were utilized to analyze factors influencing excessive nutritional status using statistical methods, specifically Multiple Logistic Regression.

The research findings indicate that the majority of students have a moderate level of knowledge, comprising 50.3%. Furthermore, 28.5% exhibit a good level of knowledge, while 64% have a low level of knowledge. Additionally, 92.1% engage in physical activity fewer than 5 days per week, with each session lasting less than 30 minutes. Adequate dietary behavior was observed at a low level among 95.7% of the participants. After controlling for various related factors, it was found that females have a 1.71 times higher likelihood of experiencing excessive nutrition compared to males (aOR=1.71: 95% CI = 1.56-4.86). Moreover, students aged 14-15 years are 2.6 times more likely to have excessive nutrition than those aged 12-13 years (95% aOR=2.76: CI =1.56-4.86).

Recommendations include providing nutritional education to students and promoting increased physical activity, especially among students aged 14-15 years.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เขตอำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี
- ผู้วิจัย : นิตยา สุขชาติ
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธีรัตน์ มั่นวงศ์
- คำสำคัญ : ไวรัสโคโรนา 2019, พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง, การรับรู้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 361 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบราค มากกว่า 0.70 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีคะแนนเฉลี่ย 93.7 (S.D.=11.8) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ($\beta=0.141$, $p=0.006$) การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค ($\beta=0.189$, $p=0.001$) การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค ($\beta=0.139$, $p=0.013$) และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค ($\beta=-0.105$, $p=0.04$) โดยทำนายพฤติกรรมได้ร้อยละ 11.5 ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค

ดังนั้นบุคลากรด้านสาธารณสุขควรมีการรณรงค์ให้ความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเรื่องการใช้ยาสมุนไพรในการป้องกัน การรักษาโรคที่ถูกต้อง ประโยชน์ของการฉีดวัคซีนป้องกันโรค โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค และผลกระทบของการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต รวมถึงเพิ่มการเข้าถึงชุดตรวจหาเชื้อ หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์หรือเจลล้างมือ และการฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้เพิ่มขึ้น

ABSTRACT

TITLE : FACTORS ASSOCIATED WITH PREVENTIVE BEHAVIORS FOR
CORONAVIRUS DISEASE 2019 INFECTION OF CHRONIC DISEASE
PATIENTS SAMRONG DISTRICT, UBON RATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : NITTAYA SUKHACHAT

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. MEREERAT MANWONG, Ph.D.

KEYWORDS : CORONAVIRUS DISEASE 2019, PREVENTIVE BEHAVIOR, CHRONIC
DISEASE PATIENTS, HEALTH BELIEF MODEL

This cross-sectional analytical research aimed to study factors associated with preventive behaviors for the coronavirus infection 2019 for 361 chronic disease patients selected by multi-stage random sampling, in Samrong District, Ubon Ratchathani Province. Data were collected using a questionnaire with Cronbach's alpha coefficient confidence greater than 0.70. Data were analyzed using descriptive statistics and multiple linear regression analysis at a statistical significance level of 0.05.

The study found that the sample group had coronavirus infection 2019 preventive behavior with an average score of 93.7 (S.D.=11.8). The factors related to the prevention behavior of the coronavirus infection 2019 were knowledge about the corona virus infection 2019 ($\beta = 0.141$, $p = 0.006$), perceived of susceptibility ($\beta = 0.189$, $p = 0.001$), perceived of benefits ($\beta = 0.139$, $p = 0.013$), and perceived of barriers ($\beta = -0.105$, $p = 0.04$). By predicting preventive behavior at 11.5 percent, the most influential variable was perceived susceptibility. Therefore, public health personnel should continue to conduct awareness campaigns to prevent coronavirus infection especially about the use of herbal medicines for prevention, proper treatment, the benefits of vaccination against the disease, risk of disease, and the impact of COVID-19 on the economy and quality of life including increasing access to testing kits face masks, alcohol or hand sanitizer, and vaccination against COVID-19.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ผลของโปรแกรมการป้องกันการตั้งครรภ์โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี
- ผู้วิจัย : นิภาพรรณ จันทะยา
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธีรัตน์ มั่นวงศ์
- คำสำคัญ : การป้องกันการตั้งครรภ์, การมีส่วนร่วมของครอบครัว, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษากึ่งทดลองครั้งนี้ เป็นแบบวัดผลก่อนและหลังการทดลองแบบมีกลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการป้องกันการตั้งครรภ์โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการป้องกันการตั้งครรภ์โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว จำนวน 8 สัปดาห์ กลุ่มเปรียบเทียบ ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการป้องกันการตั้งครรภ์โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ความคาดหวังในผลดีของการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.73, 0.75, 0.79 และ 0.72 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์การศึกษาภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Paired sample t-test และระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ Independent sample t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากให้โปรแกรมฯ กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ กลุ่มทดลองมีคะแนนมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ 2.63 คะแนน (95%CI: 1.73, 3.54) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการตั้งครรภ์ 5.90 คะแนน (95%CI: 3.41, 8.39) ความคาดหวังในผลดีของการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น 7.07 คะแนน (95%CI: 4.37, 9.77) และพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น 4.77 คะแนน (95%CI: 2.11, 7.42)

บุคลากรทางด้านสาธารณสุข หรือครู สามารถนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์เป็นแนวปฏิบัติในการ
ป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาเป็นนโยบายด้านสาธารณสุข
ส่งเสริมให้ครอบครัวเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับนักเรียน เพื่อนำไปสู่การ
ป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นได้อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ABSTRACT

TITLE : THE EFFECTS OF PREGNANCY PROTECTIVE PROGRAM BY FAMILY PARTICIPATION AMONG MIDDLE SCHOOL STUDENTS IN SRIMUANGMAI DISTRICT, UBON RATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : NIPAWAN JANTAYA

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF.MEREERAT MANWONG, Ph.D.

KEYWORDS : PREGNANCY PROTECTIVE, FAMILY PARTICIPATION, MIDDLE SCHOOL STUDENTS

This quasi-experimental study employed a pre and post-test using compared groups to investigate the effects of a teenage pregnancy prevention program involving family participation. The sample group consisted of middle school students in Si Mueang Mai District, Ubon Ratchathani Province. The participants were selected and divided into an experimental group (n=30) and a comparison group (n=30). The experimental group received an 8-week pregnancy protection program with family participation program, while the control group received less training. The instruments consisted of the family participation pregnancy protection program, a questionnaire about teenage pregnancy prevention, self-efficacy perception of teenage pregnancy prevention, expectations for pregnancy prevention, and behavior toward teenage pregnancy prevention. The content validity was evaluated with an IOC value between 0.67-1. The Cronbach's Alpha coefficient of the questionnaires was 0.73, 0.75, 0.79, and 0.72, respectively. The data analysis compared the outcomes within the experimental group by a paired sample t-test and between the experimental group and the control group through an independent sample t-test with a statistical significance set at 0.05.

According to the research, after completion of the program, there was a statistically significant difference ($p < 0.05$) in scores between the experimental and control groups. The experimental group scored higher than the control group in terms of knowledge about teenage pregnancy prevention at 2.63 points (95% CI: 1.73, 3.54),

self-efficacy perception of teenage pregnancy prevention with a difference of 5.90 points (95% CI: 3.41, 8.39), expectation for pregnancy prevention showed a difference of 7.07 points (95% CI: 4.37, 9.77) and teenage pregnancy prevention behavior showed a difference of 4.77 points (95% CI: 2.11, 7.42).

Public health personnel or teachers can apply this program as a practical guideline for preventing teenage pregnancy by involving families. It can be developed into a public health policy and encourage families to play a greater role in other activities with students. This will lead to sustainable prevention of teenage pregnancy in the future.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ความรอบรู้ด้านสุขภาพและปัจจัยที่สัมพันธ์กับโรคอ้วนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย : บัณฑิตา พัฒนี

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิยม จันทร์นวล

คำสำคัญ : ความรอบรู้ด้านสุขภาพโรคอ้วน, พฤติกรรมการป้องกันโรคอ้วน,
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านสุขภาพ และศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับโรคอ้วนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำลังศึกษาอยู่ โรงเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่าง 334 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เลือกนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.76 – 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุโลจิสติกส์

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเพื่อป้องกันโรคอ้วนระดับปรับปรุง ร้อยละ 48.8 ความรอบรู้ด้านสุขภาพเรื่องโรคอ้วนอยู่ในระดับไม่ดีพอ ร้อยละ 60.2 เมื่อแยกรายด้านทั้งหมด 6 องค์ประกอบ พบว่า ความรู้ความเข้าใจระดับน้อย ร้อยละ 57.5 การเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพระดับไม่ดีพอ ร้อยละ 64.4 การสื่อสารระดับไม่ดีพอ ร้อยละ 70.1 การจัดการเงื่อนไขทางสุขภาพระดับไม่ดีพอ ร้อยละ 66.2 การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศระดับไม่ดีพอ ร้อยละ 64.4 การตัดสินใจเลือกปฏิบัติที่ถูกต้องระดับพอใช้ได้ ร้อยละ 39.2 และปัจจัยที่สัมพันธ์กับโรคอ้วนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยกับโรคอ้วนที่ละตัวแปร พบว่ามีเพียง 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับโรคอ้วน ได้แก่ พันธุกรรม การสื่อสารเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญการตัดสินใจเลือกปฏิบัติ และระดับความรู้ด้านสุขภาพ เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ พบว่า มีเพียง 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับโรคอ้วน ได้แก่ พันธุกรรม ($OR_{adj} = 3.1$, 95% CI: 1.56 – 6.17) และการตัดสินใจเลือกปฏิบัติ ($OR_{adj} = 0.37$, 95% CI: 0.18 – 0.75)

ดังนั้นสถานศึกษา ครูและหน่วยงานด้านสาธารณสุข ควรส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพโดยการสอดแทรกเนื้อหาในบทเรียน เพิ่มทักษะการสื่อสารและช่องทางการเข้าถึงข้อมูล จัดกิจกรรมการใช้สื่อที่เหมาะสมเพื่อเลือกรับข้อมูลก่อนตัดสินใจเชื่อและปฏิบัติตามเพื่อป้องกันโรคอ้วน

ABSTRACT

TITLE : HEALTH LITERACY AND ASSOCIATED FACTORS OF OBESITY AMONG
LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS, UBON RATCHATHANI
PROVINCE

AUTHOR : BUNTITA PATANEE

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. NIYOM JUNNUAL, Dr.P.H.

KEY WORDS : OBESITY HEALTH LITERACY, OBESITY PREVENTION BEHAVIOR,
LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

The objective of this cross-sectional analytical research was to study the level of knowledge in obesity, health literacy, and associated factors of obesity among lower secondary school students in Ubon Ratchathani Province. A sample group of 334 students was randomly selected using multistage sampling. Students with specified criteria were chosen, and data were collected using a questionnaire with a confidence interval between 0.76 and 0.83. The data were analyzed using descriptive statistics and multiple logistic regression.

The research results indicated that student exhibited obesity prevention behaviors against obesity at an improved level of 48.8%, obesity health literacy at an inadequate level of 60.2%. When breaking down the six components, the findings revealed that knowledge and information comprehension skills were at a low level (57.5%); access to health information and services was an inadequate level (64.4%); communication skills were deemed inadequate (70.1%); self-management skills were inadequate level (66.2%); media literacy skills (keeping up with media and information) were inadequate level (64.4%); decision-making skills for appropriate practices were at an acceptable level (39.2%). Additionally, factors related to obesity among lower secondary school students were also explored. When analyzing the relationship between individual variables and obesity, it was found that only four factors are correlated with obesity. These factors include variable heredity, communication skills, decision-making skills for appropriate practices, and the level of

health literacy. However, when controlling for the influence of other variables, only two factors remain significantly related to obesity. These factors are heredity ($OR_{adj} = 3.1$, 95% CI: 1.56 – 6.17) and decision-making skills for appropriate practices ($OR_{adj} = 0.37$, 95% CI: 0.18 – 0.75). Therefore, educational institutions, teachers, and public health organizations should promote health literacy by integrating content into the curriculum, enhancing communication skills, and providing avenues for accessing information. Additionally, organizing activities using appropriate media to encourage individuals to choose and receive information before making decisions, integrate this knowledge, and practice preventive measures against obesity is recommended.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุน
หลักประกันสุขภาพท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ
- ผู้วิจัย : บุษกร ศรีโพธิ์
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน
- คำสำคัญ : ปัจจัย, การบริหารจัดการกองทุน, คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ
ท้องถิ่น

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยแบบภาคตัดขวางเชิงวิเคราะห์ (Cross-Sectional Analytical study) กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณและสุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ชุด ที่จังหวัดอุบลราชธานี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นระหว่าง 20 มิถุนายน 2565 ถึง 15 กุมภาพันธ์ 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ แบบ Stepwise ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทำนายการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ มีทั้งหมด 3 ตัวแปร คือ การสนับสนุนจากองค์กร ปัจจัยค้ำจุน และการเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ โดยสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ได้ร้อยละ 49.87 ($R^2=0.498$, $R^2_{adj}=0.493$, $SE_{est}=2.50355$, $F= 105637$, $p<0.001$) ตามลำดับ

ABSTRACT

TITLE : FACTORS AFFECTING FUND MANAGEMENT OF THE LOCAL HEALTH SECURITY FUND COMMITTEE, SI SA KET PROVINCE

AUTHOR : BUTSAKORN SRIPHO

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : FACTORS, FUND PERFORMANCE MANAGEMENT, LOCAL HEALTH SECURITY FUND COMMITTEE

The purpose of this cross-sectional analytical study was to study factors affecting the fund performance management of local health security fund committee of the Sisaket local health insurance fund committee. The sample group was obtained from the calculation and random sampling of 324 people. The instruments were tested for the experiment by comparison with a sample group that was similar to the target group of 30 sets at Ubon Ratchathani Province. The data were collected by using a questionnaire created by researcher from June 20, 2022 to February 15, 2023. Data were analyzed using descriptive statistics, inferential statistics, to find factors affecting the fund performance management of the Sisaket local health insurance fund committee by using stepwise multiple regression analysis. The results showed that, there were 3 variables predicting the performance management of the local health security fund committee of the Sisaket local health insurance fund committee: organizational support, supporting factors, and being a board member and secretary. These were able to explain the variations in factors affecting the fund performance management of the local health security fund committee of the Sisaket local health insurance fund committee at 49.87% ($R^2=0.498$, $R^2_{adj}=0.493$, $SE_{est}=2.503$, $F= 105.637$, $p<0.001$) respectively.

บทคัดย่อ

เรื่อง	: รูปแบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี
ผู้วิจัย	: ปรัชญา สุนา
ชื่อปริญญา	: สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: สาธารณสุขศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน
คำสำคัญ	: รูปแบบการดูแลระยะยาว, ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการประกอบด้วย ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ครอบครัวผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รวม 62 คน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง โดยการประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ประกอบด้วยการวางแผน (Planning: P) การปฏิบัติการ (Action: A) การสังเกตการณ์ (Observation: O) และการสะท้อนกลับ (Reflection: R) จำนวน 2 วรรบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 20 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2567 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวม จัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหา และเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยใช้สถิติ paired t-test ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี คือ ACICC Model ประกอบด้วย

- 1) Accessibility: การเข้าถึงระบบบริการ
- 2) Continuity of care: การดูแลอย่างต่อเนื่อง
- 3) Integrated care: การบริการแบบผสมผสาน
- 4) Coordination of care: การประสานการดูแล
- 5) Community empowerment: การเสริมพลังชุมชน จากผลการวิจัยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้ดูแลในรูปแบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ABSTRACT

TITLE : LONG-TERM CARE MODEL FOR DEPENDENT PEOPLE IN LAO DAENG
SUB-DISTRICT, DON MOT DAENG DISTRICT, UBON RATCHATHANI
PROVINCE

AUTHOR : PRATCHAYA SUNA

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : LONG-TERM CARE MODEL, DEPENDENT PEOPLE

This action research studied long-term care model for dependent people in the Lao Daeng Sub-district, Don Mot Daeng District, Ubon Ratchathani Province. The sample group of 62 individuals involved in the development process included representatives from local administrative organization staff, community leaders, village health volunteers, caregivers for dependent individuals, dependent people, other members of the public, and healthcare personnel from the Sub-district Health Promoting Hospital. The participatory community approach was utilized to develop a long-term care model for dependent individuals, applying the principles of action research following Kemmis and McTaggart's framework, which includes Planning (P), Action (A), Observation (O), and Reflection (R) involves two cycles. The researchers collected data using a questionnaire developed for 20 weeks from October 2023 to February 2024. The data were analyzed through collection, categorization, and content analysis, comparing the mean scores before and after implementing the developed model using paired t-test statistics. The research findings revealed that the long-term care model for dependent people in Lao Daeng Sub-district, Don Mot Daeng District, Ubon Ratchathani Province is the ACICC Model, consisting of: 1) Accessibility: Access to the service system 2) Continuity of care: Continuous care 3) Integrated care: Integrated services 4) Coordination of care: Coordination of care 5) Community empowerment: Community empowerment. The developed model can indeed be utilized to provide long-term care for dependent people in Lao Daeng

Sub-district, Don Mot Daeng District, Ubon Ratchathani Province, achieving the intended goal.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ประสิทธิผลของโปรแกรม “ฟ ฟัน ธรรมชาติ” ต่อความรอบรู้สุขภาพ การรับรู้ความสามารถตนเอง และพฤติกรรมป้องกันโรคฟันผุ ในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
- ผู้วิจัย : พรพิมล ชื่นตา
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิยม จันทร์นวล
- คำสำคัญ : โปรแกรม ฟ ฟัน ธรรมชาติ, ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคฟันผุ, การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันโรคฟันผุ, พฤติกรรมป้องกันโรคฟันผุ, นักเรียนชั้นประถมศึกษา

โรคฟันผุในเด็กวัยเรียนส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน ทำให้มีกลิ่นปาก ปวดฟัน เสียวฟัน ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการ สติปัญญา โภชนาการ บุคลิกภาพ การเรียนรู้ และการเข้าสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง (Quasi experimental study) แบบ 2 กลุ่ม ทำการวัดก่อนและหลังการทดลอง (Two groups pretest-posttest with nonequivalent control group design) ระยะเวลาทำการทดลอง 12 สัปดาห์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรม ฟ ฟัน ธรรมชาติ ต่อความรอบรู้สุขภาพ การรับรู้ความสามารถตนเอง และพฤติกรรมป้องกันโรคฟันผุของนักเรียนชั้นประถมศึกษา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 104 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 52 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 52 คน โดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมตามโปรแกรมเพื่อพัฒนาความรอบรู้สุขภาพและการรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันโรคฟันผุ ประกอบด้วยกิจกรรมผจญภัยในอาณาจักรฟัน กินอะไรดีจ๊ะ ฟ ฟัน ฉันท้องดูแล หนูฟันไม่แปร่งฟัน ฟันผุป้องกันได้ง่ายนิดเดียว บอกเล่าวิธี ฟันดีสร้างได้ การกระตุ้นเตือนและให้กำลังใจ และการนำเสนอตัวแบบที่ดีด้านทันตสุขภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบราครระหว่าง 0.77 – 0.82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานโดยใช้สถิติ Paired Sample t-test, Independent Sample t-test

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังจากทดลอง คะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านทันตสุขภาพในการป้องกันโรคฟันผุ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันโรคฟันผุ คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันโรคฟันผุ และคะแนนเฉลี่ยปริมาณแผ่นคราบจุลินทรีย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.001$ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า โปรแกรม ฟ ฟัน ธรรมชาติ มี ประสิทธิภาพต่อการป้องกันโรคฟันผุในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร กำหนดเป็นแผนงาน สนับสนุนและส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษา มีพฤติกรรมดูแลสุขภาพช่องปากที่ดีขึ้น ลดปัญหาการเกิดโรคฟันผุ ในฟันแท้ และช่วยอำนวยความสะดวกค่าใช้จ่ายในการไปรับบริการทางทันตกรรม

ABSTRACT

TITLE : EFFECTIVENESS OF “FOR FUN HANSA” PROGRAM ON HEALTH LITERACY, SELF-EFFICACY AND DENTAL CARIES PREVENTIVE BEHAVIORS AMONG PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN LOENGNOKTHA DISTRICT, YASOTHON PROVINCE

AUTHOR : PORNPIMON CHUENTA

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. NIYOM JUNNUAL, Dr.P.H.

KEYWORDS : “FOR FUN HANSA” PROGRAM, HEALTH LITERACY IN DENTAL CARIES PREVENTION, SELF-EFFICACY IN DENTAL CARIES PREVENTION, BEHAVIORS IN DENTAL CARIES PREVENTION, PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Dental caries in school-age children affects daily life, causing bad breath, toothache, tooth sensitivity, development, intelligence, nutrition, personality, learning and socialization both now and in the future. This research was a quasi-experimental study with two groups pretest and posttest with a nonequivalent control group design for 12 weeks. The purpose of this study was to study the effectiveness of the “For Fun Hansa” program on health literacy, self-efficacy, and dental caries prevention behaviors among primary school students in Loeng Nok Tha District, Yasothon Province. The sample consisted of 104 grades 4-6 students divided into 52 experimental group students and 52 control group students selected by simple random sampling. The experimental group received activities according to the program to develop health literacy and self-efficacy in preventing dental caries, consisting of Adventure in the Kingdom of Teeth, What should I eat?, For Fun I need to take care, Noonid doesn't brush teeth, Tooth decay is easily prevented, Tell me how good teeth can be built, Exhortation and encouragement, and presenting good models for dental health. Data were collected using an interview form with a Cronbach's alpha coefficient confidence between 0.77 – 0.82.

Data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics using a paired sample t-test and an independent sample t-test. The research results after experiment showed that the experimental and control groups had different mean scores of health literacy in dental caries prevention, self-efficacy in dental caries prevention, behaviors in dental caries prevention, and plaque index were statistically significant ($P < 0.001$). The results showed that the “For Fun Hansa” program was effective in preventing dental caries in primary school students. Therefore, relevant agencies should determine a plan to support and promote health literacy in preventing dental caries among primary school students to enhance skills and abilities in dental caries prevention, reducing the incidence of caries in permanent teeth and reducing the cost of dental services.

บทคัดย่อ

เรื่อง : การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับโรคไส้เลื่อนขาหนีบ
ของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม
ผู้วิจัย : พัทธ์ชัย จิตรมัน
ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธีรัตน์ มั่นวงศ์
คำสำคัญ : ต้นทุนต่อหน่วย, ต้นทุนการรักษา, ผ่าตัดแบบวันเดียวกลับ, โรคไส้เลื่อนขาหนีบ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนต่อหน่วยการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับโรคไส้เลื่อนที่ขาหนีบ และต้นทุนการรักษาพยาบาลการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับโรคไส้เลื่อนที่ขาหนีบ (One day Surgery In Inguinal Hernia) จำแนกตามหมวดค่ารักษาโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม เก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังในปีงบประมาณ 2564 คำนวณแบบวิธีการแบบดั้งเดิม (Traditional method) ได้แก่ การคำนวณต้นทุนทางตรง (ต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุ ต้นทุนค่าลงทุน) การคำนวณต้นทุนทางอ้อม (ต้นทุนต้นทุนการบริหารจัดการ ต้นทุนพัฒนา) โดยวิธีจัดสรรแบบวิธีจัดสรรโดยตรง การคำนวณต้นทุนรวม (ต้นทุนทางตรง+ต้นทุนทางอ้อม) การคำนวณต้นทุนต่อหน่วย(ต้นทุนรวม/จำนวนกลุ่มตัวอย่าง) การคำนวณต้นทุนค่ารักษาพยาบาล(โครงสร้างหมวดค่ารักษาของระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ 14 กลุ่ม/จำนวนกลุ่มตัวอย่าง)

ผลการวิจัย พบว่า มีจำนวนผู้มารับบริการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับโรคไส้เลื่อนขาหนีบ ทั้งหมด 102 ราย เป็นเพศชาย 98 ราย และเพศหญิง 4 ราย อายุเฉลี่ย เท่ากับ 58.54 ± 17.62 ปี ได้รับการวินิจฉัยเป็น ไส้เลื่อนขาหนีบหนึ่งข้าง จำนวน 100 ราย กลุ่มโรคการผ่าตัดไส้เลื่อนขาหนีบข้างสองข้าง จำนวน 2 ราย ต้นทุนต่อหน่วยการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับโรคไส้เลื่อนที่ขาหนีบมีมูลค่าต้นทุนเฉลี่ย 17,293.13 บาทต่อราย ต้นทุนรวมทางตรงมีมูลค่าต้นทุนเฉลี่ย 12,009.12 บาทต่อราย มีอัตราส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุน คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 28.85 : 20.60 : 19.99 ต้นทุนรวมทางอ้อมมีมูลค่าต้นทุนเฉลี่ย 5,284.01 บาทต่อราย มีอัตราส่วนต้นทุนค่าพัฒนา : บริหารจัดการ คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 16.67 : 13.89 ต้นทุนค่ารักษาพยาบาล การผ่าตัดแบบวันเดียวกลับโรคไส้เลื่อนที่ขาหนีบมีมูลค่าต้นทุนเฉลี่ย 15,723.99 บาท กลุ่มโรคไส้เลื่อนขาหนีบหนึ่งข้าง มีมูลค่าต้นทุนค่ารักษาเฉลี่ย 15,611.81 บาทต่อราย กลุ่มโรคการผ่าตัดไส้เลื่อนขาหนีบข้างสองข้าง มีมูลค่าต้นทุนค่ารักษาเฉลี่ย 21,333.00 บาทต่อราย

ABSTRACT

TITLE : COST ANALYSIS PER SURGICAL UNIT ONE DAY SURGERY INGUINAL
HERNIA OF DET UDOM ROYAL CROWN PRINCE HOSPITAL

RESEARCHER : PITAKCHAI CHITMUN

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. MEREERAT MANWONG, Ph.D.

KEYWORDS : UNIT COST, TREATMENT COST, ONE DAY SURGERY, INGUINAL
HERNIA

This descriptive research was to study the cost per unit of one-day surgery for inguinal hernia reversal and the cost of treatment for one day surgery for inguinal hernia reversal as classified by hospital medical expenses at Det Udom Royal Crown Prince Hospital. The data was retrospectively collected and calculated during fiscal year 2021 using a traditional method including direct costs (labor costs, material costs, and investment costs), indirect costs (administrative and development costs) by a direct allocation method: total cost calculation (direct + indirect costs), unit cost calculation (total cost/sample size), and calculation of medical care costs (14 groups of medical care cost structure under the civil servant healthcare system/sample size).

The results showed that out of a total of 102 inguinal hernia patients receiving one-day surgery, were 98 males and 4 females. The mean age was 58.54 ± 17.62 years old. 100 cases had inguinal hernia on one side, while the bilateral inguinal hernia surgery group had 2 cases. The average cost per unit of the one-day surgery for recurrent inguinal hernia was 17,293.13 baht per case. The average direct cost per patient was 12,009.12 baht, with a labor cost: material cost: investment cost ratio of 28.85: 20.60: 19.99. The total average indirect cost per patient was 5,284.01 baht, with a development cost: management cost ratio of 16.67:13.89. The average cost of medical treatment for one-day surgery for inguinal hernia was 15,723.99 baht per patient, while the cost of medical treatment for inguinal hernia on one side was

15,611.81 baht per patient, and the cost of medical treatment for bilateral inguinal hernia was 21,333.00 baht per patient.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ผลของโปรแกรมนวดกระตุ้นน้ำนมด้วยตนเองต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในมารดาหลังคลอดบุตรที่มีภาวะล้นติด

ผู้วิจัย : วันวิสา แสนลา

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธีรัตน์ มั่นวงศ์

คำสำคัญ : โปรแกรมนวดเต้านมด้วยตนเอง, มารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตร, ภาวะล้นติด, การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยว

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมนวดกระตุ้นน้ำนมด้วยตนเองของมารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยว ในเด็กที่มีภาวะล้นติด โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 35 คน การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือโปรแกรมนวดกระตุ้นน้ำนมด้วยตนเอง มีค่า CVI 0.80 แบบประเมินคะแนนการเข้าเต้าในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (LATCH score) มีค่าความเชื่อมั่น 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Independent t-test และ Proportion test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย พบว่ามารดาที่ได้รับโปรแกรมฯ มีคะแนนการเข้าเต้าฯ และสัดส่วนการกินนมแม่ก่อนกลับบ้านมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยมีคะแนนการเข้าเต้าฯ มากกว่ากลุ่มควบคุม 1.03 คะแนน (95%CI: 0.39, 1.67) สัดส่วนการกินนมแม่ก่อนกลับบ้าน มากกว่า กลุ่มควบคุมร้อยละ 66 (95%CI: 0.48, 0.83) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโปรแกรม เท่ากับ 3.88 คะแนน (SD=0.28) ซึ่งมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติที่มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 คะแนน (SD=0.51) โดยมีคะแนนมากกว่ากลุ่มควบคุม 0.21 คะแนน (95%CI: 0.01, 0.40)

ดังนั้นโรงพยาบาลและกลุ่มงานสูติรีเวชควรมีการนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในมารดาที่ผ่าตัดคลอดและบุตรมีภาวะล้น เพื่อช่วยให้มารดามีน้ำนมเพียงพอ ทารกสามารถดูดนมแม่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมารดาสามารถเลี้ยงลูกด้วยนมมารดาได้อย่างมั่นใจ นอกจากนี้พยาบาลควรให้ข้อมูลหรือคำแนะนำที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติ ขั้นตอน วิธีการสอนนวดกระตุ้นน้ำนม และประโยชน์ของผู้ป่วยที่ถูกต้อง และพยาบาลควรดูแลเอาใจใส่ผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอตลอดการรักษา เพื่อคุณภาพของการรักษาและให้บริการที่มีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

TITLE : EFFECTS OF BREAST SELF-STIMULATION MASSAGE PROGRAM ON THE BREASTFEEDING BEHAVIOR OF MOTHER WITH TONGUE TIE INFANTS

AUTHOR : WANVISA SAENLA

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. MEREERAT MANWONG, Ph.D.

KEYWORDS : BREAST SELF-MASSEGE PROGRAM, MOTHERS AFTER CESAREAN SECTION, TONGUE-TIE, EXCLUSIVELY BREASTFEED

This quasi-experimental study was to investigate the effects of a breast self-stimulation massage program on postpartum mothers who have undergone a cesarean section and exclusively breastfeed their babies with LATCH score for tongue-tie infants at Sunphasitthiprasong Hospital, Ubon Ratchathani Province. The sample size consisted of 70 participants, divided into an experimental group and a control group, with 35 participants in each group, selected using a purposive sampling method. The research instrument used was a breast self-stimulation massage, with a CVI value of 0.80 and LATCH score assessment form had a confidence value of 0.84. Data were analyzed using an independent t-test and a proportion test with a statistical significance level of 0.05.

The results showed that mothers who received the program had significantly higher LATCH score in breastfeeding and proportions of breastfeeding before leaving the hospital than the control group ($p < 0.05$). The average LATCH score in the experimental group was 1.03 points (95% CI: 0.39, 1.67) higher than the control group, and the proportion of breastfeeding before leaving the hospital was higher than the control group at 66% (95% CI: 0.48, 0.83). The experimental group had a mean overall satisfaction score of 3.88 (SD=0.28) for program participation, which was higher than the control group that received usual care, with a mean satisfaction score of 3.67

(SD=0.51). The experimental group scored 0.21 points higher than the control group (95% CI: 0.01, 0.40).

Therefore, hospitals and neonatal care teams should implement this program for mothers undergoing cesarean section and whose infant has tongue-tie to help mothers produce sufficient breast milk so that infants are able to breastfeed more efficiently and mothers can breastfeed more confidently. In addition, nurses should provide information or clear instructions on the practice, procedures, and techniques of massage to stimulate milk and explain the benefits to the patients, while nurses consistently provide attentive care throughout the treatment. This will contribute to the quality of care and efficiency of service.

บทคัดย่อ

เรื่อง	: ผลของโปรแกรมการป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุเขตเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
ผู้วิจัย	: วารุณี สุขศรี
ปริญญา	: สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	: สาธารณสุขศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ลิ้มปิทีปการ
คำสำคัญ	: การพลัดตกหกล้ม, การป้องกันการพลัดตกหกล้ม, ผู้สูงอายุ

การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุเขตเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการศึกษา 2 กลุ่ม วัดผลก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม กลุ่มตัวอย่าง คือผู้สูงอายุ 60-79 ปี มีความเสี่ยงต่อการหกล้มโดยประเมินจากแบบประเมิน Thai Falls Risk Assessment test (Thai-FRAT) คะแนนรวมตั้งแต่ 4 คะแนนขึ้นไป จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมที่สร้างขึ้นโดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเอง ประกอบด้วยการได้รับความรู้ในเรื่องสาเหตุและปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการพลัดตกหกล้ม การใช้ยาที่เหมาะสมในผู้สูงอายุ การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ การออกกำลังกายเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้มโดยประยุกต์ใช้การออกกำลังกายแบบก้าวตามตาราง (Square stepping exercise) การฝึกการเดินและการทรงตัวและการออกกำลังกายด้วยท่ามณีเวชผ่านกระบวนการบรรยาย อธิบายประกอบสื่อการสอน การสาธิต การซักถาม การกล่าวคำชมเชยและให้กำลังใจเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับกลุ่มทดลอง ดำเนินกิจกรรมระยะเวลา 8 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินสมรรถภาพทางกายด้านกำลังกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว และการทรงตัว วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนด้วยสถิติ Paired Sample t-test และ Two Proportion Z-tests กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรม กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ การรับรู้ความสามารถแห่งตนและความคาดหวังผลลัพธ์ในการป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และหลังกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรม พบว่าสัดส่วนของความเสี่ยงในการพลัดตกหกล้มด้วยการประเมิน Timed Up & Go Test การประเมิน The 4-Stage Balance Test และการประเมิน 30-Second Chair

Stand test ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยพบว่าการประเมินด้วยเครื่องมือ Timed Up & Go Test สัดส่วนของความเสี่ยงในกลุ่มทดลองมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม แต่อย่างไรก็ตามยังไม่พบความแตกต่างทางสถิติโดยโปรแกรมป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุเขตเทศบาลเมืองพิบูลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี สามารถเพิ่มระดับระดับความรู้ การรับรู้ความสามารถแห่งตน ความคาดหวังผลลัพธ์ ดังนั้น หน่วยงาน ผู้ให้บริการสุขภาพและผู้ที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำโปรแกรมไปประยุกต์ใช้การส่งเสริมและป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุทั้งที่บ้านและในชุมชนต่อไป

ABSTRACT

TITLE : THE EFFECTS OF FALL PREVENTION PROGRAM FOR ELDERLY IN PHIBUNMANGSAHAN TOWN MUNICIPALITY UBON RATCHTHANI PROVINCE

AUTHOR : WARUNEE SUKAREE

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. PAWENA LIMPITEEPRAKAN, Ph.D.

KEYWORDS : FALLS, FALL PREVENTION, ELDERLY

This quasi-experimental research aimed to investigate the effectiveness of a fall-prevention program for the elderly residing in the Phibun Mangsahan municipal area of Ubon Ratchathani Province. The study comprised two distinct groups and assessed the outcomes before and after participation in the program. The sample encompassed individuals aged between 60 and 79 years, identified as being at risk of falling based on Thai Falls Risk Assessment Test (Thai-FRAT) scores of 4 or higher. The participants were evenly distributed into two groups: an experimental group and a control group, with each group comprising 30 individuals. The experimental group underwent a program rooted in the self-efficacy theory, encompassing elements such as educating participants about the causes and risk factors contributing to falls, promoting the proper use of medications, ensuring a safe environment, and incorporating fall prevention exercises. These exercises included the square-stepping exercise, walking and balance training, and Maneevej exercise techniques. The program was conducted through lectures, annotation, demonstrations, questions, praise, and encouragement to boost the confidence of the experimental group for eight weeks. Data were collected using interviews and physical fitness assessments of muscle strength, mobility, and postural control. General data were analyzed using statistical methods such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. The mean scores were analyzed and compared with the Paired Sample t-test and Two Proportion Z-tests, with a significance level 0.05.

The results found that after participating in a fall prevention program for the elderly, the experimental group had an average knowledge score higher than before joining the program and significantly higher than the control group ($p < 0.05$). Following the participation of the experimental group in the program, it was observed that the risk proportions of falling, as assessed by the Timed Up & Go Test, the 4-Stage Balance Test, and the 30-Second Chair Stand test, did not exhibit statistically significant differences when compared to the control group at a significance level of 0.05. Notably, a trend was observed in the experimental group, indicating a potential decrease in the risk proportion when assessed using the Timed Up & Go Test compared to the control group. However, statistically significant differences were not found. Consequently, the fall prevention program for the elderly in the Phibun Mangsahan municipal area of Ubon Ratchathani Province effectively enhances knowledge, self-efficacy, and expected outcomes. Therefore, agencies, healthcare providers, and interested parties can promote this fall-prevention program among the elderly at home and in the community.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยทำงาน เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ในเขตอำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

ผู้วิจัย : สาวิณี สำเภา

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ลิ้มปิทีปรากการ

คำสำคัญ : การเตรียมความพร้อม, สังคมสูงวัย, ประชากรวัยทำงาน

ประชากรก่อนวัยสูงอายุควรมีความพร้อมในด้าน เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม ตั้งแต่ในช่วงวัยทำงาน การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยทำงานเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ในเขตอำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรอายุ 40-59 ปี จำนวน 330 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ปัจจัยเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ โดยใช้สถิติถดถอยโลจิสติกพหุตัวแปร (Multivariable logistic regression) แสดงระดับความสัมพันธ์ด้วย Odds ratio (OR) และช่วงความเชื่อมั่น 95%CI ของแต่ละปัจจัย

ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้ต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 95.2 ทิศนคติเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย อยู่ในระดับดี ร้อยละ 97.0 และมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.9 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ประชากรวัยทำงานมีการเตรียมความพร้อมด้านสังคมมากที่สุด ร้อยละ 72.1 และมีการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมน้อยที่สุด ร้อยละ 53.6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยทำงานเพื่อรองรับสังคมสูงวัย พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการรับรู้ มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยทำงานเพื่อรองรับสังคมสูงวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) โดยประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 3,000 บาท และมีการรับรู้อยู่ในระดับดี มีโอกาสเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยได้ดีกว่าเป็น 2.88 เท่า (OR=2.88, 95% CI: 1.40-4.16) และ 8.21 เท่า (OR=8.21, 95% CI: 1.00-17.54) เมื่อเปรียบเทียบกับประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท และมีการรับรู้ระดับปานกลาง ดังนั้น ประชากรก่อนวัยสูงอายุควรได้รับการส่งเสริมให้มีรายได้ที่มั่นคง มีเงินออม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมด้านการรับรู้ในการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย

ให้กับประชาชนทุกกลุ่มวัยเพื่อให้เกิดการรับรู้ และตระหนักต่อความสำคัญในการเตรียมความพร้อม
เพื่อรองรับสังคมสูงวัยมากขึ้น

ABSTRACT

TITLE : FACTORS RELATED TO THE PREPARATION OF THE WORKING AGE
POPULATION TO SUPPORT THE AGING SOCIETY IN BUACHED
DISTRICT SURIN PROVINCE

AUTHOR : SAWINEE SAMPAO

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. PAWENA LIMPITEEPRAKARN, Ph.D.

KEYWORDS : PREPAREDNESS, AGING SOCIETY, WORKING AGE

The working-age population should be economically, socially, healthily, and environmentally prepared due to their years of work. This research aimed to study the factors related to the preparedness of the working-age population to support an aging society in the Bua Ched District, Surin Province. This is cross-sectional analytical research. The sample consisted of 330 people aged 40-59, selected by stratified random sampling. The research utilized a questionnaire as the research tool. It employed multivariable logistic regression analysis to examine the factors associated with the preparedness of the working-age population for supporting an aging society, presenting the level of association as odds ratios (OR) with a 95% confidence interval (CI) for each factor. The research findings revealed that the awareness of preparedness to support an aging society was at a high level 95.2%. Attitudes towards preparedness for supporting an aging society were rated as good at 97.0%, while the actual preparedness for supporting an aging society was at a moderate level of 70.9%. When considering each aspect, it was found that the working age population had the highest social preparedness at 72.1% and were the least prepared in technology and innovation at 53.6%. The results of the analysis of factors related to the preparedness of the working-age population to support the aging society revealed that average monthly income and perceptions were related to the preparedness of the working-age population to support the aging society and were statistically significant (p -value <0.05). Individuals with an average monthly income greater than

3,000 baht and a good level of awareness had a significantly higher likelihood of being prepared to support an aging society, with odds ratios of 2.88 (95% CI: 1.40-4.16) and 8.21 (95% CI: 1.00-17.54), respectively, compared to individuals with an income below 3,000 baht and a moderate level of awareness. Therefore, the pre-aging population should be encouraged to have a stable income and savings, and related agencies should promote awareness of preparedness to support the aging society among all age groups to create awareness and realize the importance of preparing for an increasingly aging society.

บทคัดย่อ

- ชื่อผลงานวิจัย : ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของนักวิชาการสาธารณสุข
ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดศรีสะเกษ
- ผู้วิจัย : สุจิตรา คำเงา
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ เหลาสุภาพ
- คำสำคัญ : ภาวะหมดไฟในการทำงาน นักวิชาการสาธารณสุข

การวิจัยแบบภาคตัดขวางเชิงวิเคราะห์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะหมดไฟในการทำงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 189 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2566 โดยใช้แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของนักวิชาการสาธารณสุข ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.66-1.00 ทุกข้อ และหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.86-0.97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะหมดไฟในการทำงานภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 93.7 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับต่ำ โดยด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ การลดความเป็นบุคคลและด้านการลดความสำเร็จส่วนบุคคล ร้อยละ 79.4, 82.5, และ 99.5 ตามลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้แก่ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและปัจจัยด้านการบริหารงานในหน่วยงานซึ่งสามารถร่วมกันทำนายภาวะหมดไฟในการทำงานของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้ร้อยละ 21 ($R^2 = 0.207$) ควรมีการจัดกิจกรรมในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและปรับรูปแบบการบริหารของหน่วยงานให้เหมาะสมในการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีเพื่อป้องกันภาวะหมดไฟในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน

ABSTRACT

TITLE : FACTORS AFFECTING BURNOUT OF PUBLIC HEALTH TECHNICAL OFFICERS IN TAMBON HEALTH PROMOTING HOSPITAL, SI SA KET PROVINCE

AUTHOR : SUJITTRA KHAMNGAO

DEGREE : DEGREE OF MASTER

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. KITTI LAOSUPAP, Ph.D.

KEYWORDS : BURNOUT, PUBLIC HEALTH TECHNICAL OFFICERS

The purpose of this analytical cross-sectional research was to study burnout at work and factors affecting burnout at work for public health technical officers in sub-district health-promoting hospitals in Sisaket Province. A sample of 189 people was randomly selected by a simple random sampling method. Data were collected from January to March 2023 by using a questionnaire on factors affecting burnout in the work of public health technical officers which has been verified for content validity by 3 experts with an Index of Concordance (IOC) ranging from 0.66-1.00 for all items and confidence was determined by Cronbach's alpha coefficient. The confidence value for each side ranged from 0.86-0.97. Data were analyzed by descriptive statistics and analyzed factors that affected burnout at work using multiple regression analysis.

The study found that the overall level of burnout at work was at a low level of 93.7 percent. When considering each aspect, it was found that all aspects were low. Emotional exhaustion, individual reduction, and reduction in personal attainment were 79.4, 82.5, and 99.5 percent, respectively. The factors affecting burnout at work for public health technical officers in sub-district health promoting hospitals consisted of interpersonal relationship and organizational management factors that could predict burnout in the work of public health technical officers at 21 percent of sub-district health-promoting hospitals ($R^2=0.207$). There should organize activities to build interpersonal relationships and adjust the management style of the department

appropriately to create a good working atmosphere to prevent burnout in the work of the operators.

บทคัดย่อ

เรื่อง : การศึกษาประสิทธิภาพของแผ่นวัสดุคลุมดินที่ทำจากวัสดุที่ย่อยสลายได้ต่อการเจริญเติบโตของผักคะน้า

ผู้วิจัย : สุดารัตน์ เวยสาร

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ลิ้มปิที่ปราการ

คำสำคัญ : แผ่นคลุมดิน, ขานอ้อย, ผักตบชวา, หยวกกล้วย

การพัฒนาแผ่นวัสดุคลุมดินที่ทำจากวัสดุที่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นในการสร้างวัสดุคลุมดินที่มีคุณสมบัติที่ดีในการปกป้องดินและพืช โดยใช้วัสดุที่มีความสามารถในการย่อยสลายเมื่อถูกวางในสภาวะทางชีวภาพ งานวิจัยนี้ได้นำวัสดุที่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ ได้แก่ หยวกกล้วย ขานอ้อย และผักตบชวา มาพัฒนาเป็นวัสดุคลุมดินในรูปของแผ่นคลุมดิน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ทำการพัฒนาแผ่นวัสดุคลุมดินและทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพของแผ่นวัสดุคลุมดิน ผลการทดลอง พบว่า หยวกกล้วยและขานอ้อยสามารถขึ้นรูปได้ในปริมาณที่ 120 และ 130 กรัม ในขณะที่ผักตบชวาสามารถขึ้นรูปได้ในปริมาณที่ 140 กรัม คุณสมบัติทางด้านกายภาพ พบว่า ผักตบชวาในปริมาณที่ 140 กรัม มีความหนาแน่นมากที่สุด ขานอ้อยมีความแข็งแรงการตัดโค้งมากที่สุด (904.98 เมกะปาสคาล) และมีการดูดซึมน้ำได้ดีที่สุด (ร้อยละ 72.67) หยวกกล้วยมีอัตราการซึมน้ำได้ดีที่สุด (0.478 มิลลิเมตรต่อชั่วโมง) ดังนั้น หยวกกล้วยและขานอ้อยเป็นวัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการขึ้นรูปและใช้ในระยะเวลาต่อไป ระยะที่ 2 ทำการศึกษาประสิทธิภาพของแผ่นวัสดุคลุมดินต่อการเจริญเติบโตของผักคะน้า โดยมีกรรมวิธีในการคลุมดินทั้งหมด 4 กรรมวิธี ได้แก่ ไม่ใช้วัสดุคลุมดิน ใช้วัสดุคลุมดินชนิดพลาสติกดำ ใช้แผ่นวัสดุคลุมดินจากขานอ้อย และใช้แผ่นวัสดุคลุมดินจากหยวกกล้วย ผลการทดลองพบว่า หลังจากการทดลอง 6 สัปดาห์ ปริมาณความชื้นในดินทุกกรรมวิธีมีค่าอยู่ในระดับที่เหมาะสม (ร้อยละ 52.90-57.27) แต่การคลุมดินด้วยแผ่นขานอ้อย สามารถรักษาความชื้นในดินได้ดีกว่ากรรมวิธีอื่น ๆ การคลุมดินด้วยพลาสติกดำส่งผลให้อุณหภูมิดินสูงสุด (34.96 องศาเซลเซียส) ซึ่งมีความแตกต่างกับทุกกรรมวิธีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ค่าความเป็นกรด-ด่างของดินจากทุกกรรมวิธีอยู่ในระดับที่เหมาะสม (6.17-6.27) การคลุมดินด้วยแผ่นหยวกกล้วยมีการเพิ่มปริมาณธาตุอาหาร คือโพแทสเซียมและฟอสฟอรัสในดินสูงกว่ากรรมวิธีอื่น ๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพืชที่มีความต้องการปริมาณโพแทสเซียมในดินสูงสำหรับการเจริญเติบโตของผักคะน้าจากการคลุมดินแต่ละกรรมวิธีพบว่าไม่แตกต่างกัน แผ่นวัสดุคลุม

ดินจากขานอ้อยและหยวกกล้วย สามารถควบคุมวัชพืชได้ดีเทียบเท่ากับพลาสติกดำ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการนำแผ่นวัสดุคลุมดินที่ทำจากขานอ้อยและหยวกกล้วยไปใช้งานให้กว้างขวางมากขึ้นต่อไป

ABSTRACT

TITLE : THE EFFECTIVENESS OF MULCHING BOARDS MADE FROM BIODEGRADABLE MATERIALS ON CHINESE KALE GROWTH
AUTHOR : SUDARAT WOEISAN
DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH
MAJOR : PUBLIC HEALTH
ADVISOR : ASST. PROF. PAWENA LIMPITEEPRAKAN, Ph.D.
KEYWORDS : MULCHING BOARD, BAGASSE, WATER HYACINTH, BANANA STALK

The development of soil mulching board made from naturally biodegradable materials is a process that focuses on creating soil mulch materials with properties for soil and plant protection. Placing materials that can decompose in a biological environment can achieve this. This research utilized naturally biodegradable materials such as banana stalks, sugarcane bagasse, and water hyacinth to develop soil mulching boards. The study was divided into 2 phases as follows: Phase 1 involved the development of soil mulching boards and testing the physical properties of these soil mulching boards. The experimental results revealed that banana husks and sugarcane bagasse could be formed in quantities of 120 and 130 grams, respectively, while water hyacinth could be formed in a quantity of 140 grams. Regarding the physical properties, it was observed that water hyacinth in a quantity of 140 grams exhibited the highest density. Sugarcane bagasse exhibits the highest bending strength (904.98 MPa) and the best water absorption capability (72.67%). On the other hand, banana stalks had the highest water permeability rate (0.478 mm/hour). Therefore, both banana stalks and sugarcane bagasse are materials with suitable properties for molding and use in subsequent phases. Phase 2 of the study focused on assessing the efficiency of the mulching board in promoting the growth of Chinese kale. Four different soil mulching methods were employed, including no soil mulch, using black plastic sheeting, using soil mulch sheets made from sugarcane bagasse, and using soil mulch sheets made from banana husks. The experimental results revealed that after 6 weeks, the soil moisture levels in all soil mulching methods were within an

appropriate range (52.90-57.27%). However, soil covering with sugarcane bagasse sheets demonstrated better moisture retention compared to the other methods. Covering the soil with black plastic resulted in the highest maximum soil temperature (34.96°C), which is statistically significantly different from all other treatments ($p < 0.001$). The soil pH levels for all methods were within an appropriate range (6.17-6.27). Covering the soil with banana stalks increases the levels of essential nutrients, namely potassium and phosphorus, in the soil more than other methods. This finding suggests that this method may be particularly beneficial for plants with high potassium requirements. Regarding the growth of kale under each soil mulching method, no significant differences were observed. The mulch sheets made from sugarcane bagasse and banana husks were found to effectively control weeds compared to black plastic. Therefore, it is recommended to encourage farmers to use mulching sheets made from sugarcane bagasse and banana husks more widely in the future.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ประสิทธิภาพของโปรแกรม “ก้าวใหม่ชีวิต พิชิต TB” ต่อการรับรู้ความสามารถตนเองความคาดหวังในผลลัพธ์ และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรคในจังหวัดมุกดาหาร
- ผู้วิจัย : สุพรรณนิภา จำปาเทศ
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิยม จันทน์นวล
- คำสำคัญ : ผู้ป่วยวัณโรคปอด, การรับรู้ความสามารถตนเองในการรักษาวัณโรค, ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการรักษาวัณโรค, พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรค

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรม “ก้าวใหม่ชีวิต พิชิต TB” กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยวัณโรคปอดที่อยู่ระหว่างการรักษา จำนวน 74 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 37 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ จำนวน 37 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมตามโปรแกรม “ก้าวใหม่ชีวิต พิชิต TB” ใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ประกอบด้วย 3 ระยะ 5 กิจกรรม คือ ระยะที่ 1 กระบวนการสร้างการรับรู้ และความตระหนัก “รักษาสุภาพ” ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ระยะที่ 2 กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจ “มุ่งสู่สุขภาพทองคำ” ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ระยะที่ 3 ติดตามประเมินประสิทธิผล ประกอบด้วย 1 กิจกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบราคะหว่าง.0.83-0.84 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ Paired Sample t-test และ Independent Sample t-test กำหนดช่วงเชื่อมั่น 95%CI และกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถตนเองในการรักษาวัณโรค และความคาดหวังในผลลัพธ์ของการรักษาวัณโรค และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรคมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$ และผลตรวจเสมหะกลายเป็นลบเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 94.60 จากผลการศึกษาดังกล่าว จะเห็นว่า การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถตนเองในการรักษาวัณโรค และเกิดความคาดหวังในผลลัพธ์การรักษาวัณโรค ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรคของผู้ป่วยที่ดีขึ้นตามมา ดังนั้น บุคลากรทางด้านสุขภาพควรให้ข้อมูลที่ถูกต้องและพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยในการป้องกันและรักษาวัณโรค

เช่น การรับประทานยา การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดอาการข้างเคียงจากการกินยา การจัดการกับความเครียด ระหว่างการรักษา การป้องกันการแพร่กระจายเชื้ออย่างถูกวิธี การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง การทำความสะอาดที่พำนักอาศัย รวมถึงการจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลตนเองจากผู้ป่วยวัณโรค คน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ป่วยเกิดแรงจูงใจและมีพฤติกรรมในการดูแลตนเองที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การรักษาวัณโรคสำเร็จ

ABSTRACT

TITLE : EFFECTIVENESS OF "KAOMAICHEEVIT PHICHIT TB" ON SELF-EFFICACY, EXPECTATION AND SELF-CARE BEHAVIORS AMONG TUBERCULOSIS PATIENTS IN MUKDAHAN PROVINCE

AUTHOR : SUPANNIKA JUMPATES

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. NIYOM JUNNUAL, Dr.P.H.

KEYWORDS : PULMONARY TUBERCULOSIS PATIENTS, SELF-EFFICACY FOR TUBERCULOSIS TREATMENT, OUTCOME EXPECTATIONS OF TUBERCULOSIS TREATMENT, SELF-CARE BEHAVIOR OF TUBERCULOSIS PATIENTS

This research is a quasi-experimental study designed to investigate the effectiveness of the "KAOMAICHEEVIT PHICHIT TB" program. The sample group consists of 74 pulmonary tuberculosis patients currently undergoing treatment, divided into an experimental group of 37 individuals and a comparison group of 37 individuals. The experimental group underwent activities according to the "New Step in Life: Conquer TB" program, which spanned a duration of 8 weeks and comprised 3 phases, 5 activities. Phase 1 involved the process of building awareness and consciousness of "Conserving Your Health" through two activities. Phase 2 involved the process of exchanging and learning to create motivation towards "Toward Golden Health" through two activities. Phase 3 consisted of follow-up and performance evaluation, comprising one activity. Data were collected using a questionnaire with Cronbach's Alpha coefficient reliability value between 0.83 and 0.84. The data were analyzed using descriptive and inferential statistics, specifically the Paired Sample t-test and Independent Sample t-test. The confidence interval of 95%CI and the significance level of 0.05 were set for the analysis.

The research findings indicate that after the experiment, the experimental group demonstrated a significant increase in self-efficacy to manage tuberculosis treatment

and expectations regarding treatment outcomes. Additionally, they exhibited a higher level of self-care behavior compared to the comparison group, with statistical significance at $p < 0.05$. Moreover, sputum test results showed a negative conversion rate of 94.60%. From the aforementioned study results, it can be observed that promoting self-efficacy in tuberculosis treatment and fostering expectations for treatment outcomes have a positive impact on the self-care behavior of tuberculosis patients. Therefore, healthcare personnel should provide accurate information and develop essential skills for the prevention and treatment of tuberculosis. This includes educating patients on medication adherence, managing side effects of medication, coping with stress during treatment, practicing effective infection control, avoiding risky behavior, cleanliness, and facilitating forums for patients to exchange self-care experiences. Such efforts can contribute to motivating patients and fostering consistent positive self-care behaviors, ultimately leading to successful tuberculosis treatment.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ปัจจัยทำนายการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำของประชาชนอำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย : สุพัฒน์ ในทอง

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี บุตรสอน

คำสำคัญ : ปัจจัยการทำนาย, การติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำ

การวิจัยแบบย้อนหลังครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำของประชาชนอำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้ป่วยติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำ 162 คน และผู้ที่ไม่ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำ 215 คน รวม 377 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระหว่างเดือนพฤษภาคม 2566 ถึง เดือน มิถุนายน 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เชิงพรรณานำเสนอด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชยฐาน เปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 และ เปอร์เซ็นไทล์ที่ 75 วิเคราะห์ปัจจัยทำนายการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำของประชาชนอำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้การวิเคราะห์ multiple logistic regression และการประมาณช่วงเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ของ Adjusted Odds ratio กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทำนายการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำของประชาชนอำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ คือ อายุ ประวัติการรับประทานยาถ่ายพยาธิใบไม้ตับ และความตั้งใจในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอายุมากกว่า 53 ปีขึ้นไปมีโอกาสติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 53 ปี 2.09 เท่า (AOR=2.09 ,95%CI=1.26-3.45) ประชาชนที่เคยรับประทานยาถ่ายพยาธิใบไม้ตับมีโอกาสติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำมากกว่าประชาชนที่ไม่เคยรับประทานยาถ่ายพยาธิใบไม้ตับ 3.16 เท่า(AOR=3.16 ,95%CI=2.04-6.38) และความตั้งใจในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับในระดับต่ำมีโอกาสติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำมากกว่าประชาชนที่มีความตั้งใจในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ ในระดับสูง 1.87 เท่า (AOR=1.87, 95%CI=1.01-3.52) ส่วนตัวแปรอื่นไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะระบุความสัมพันธ์

ABSTRACT

TITLE : PREDICTIVE FACTORS FOR RECURRENT LIVER-FLUKE INFECTION
AMONG THE POPULATION IN KHU KHAN DISTRICT, SI SA KET
PROVINCE

AUTHOR : SUPAT NAITHONG

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. AREE BUTSORN, Ph.D.

KEYWORDS : PREDICTIVE FACTORS, RECURRENT LIVER-FLUKE INFECTION

The purpose of this case-control research was to study the predictive factors of liver fluke re-infection among the people of Khukhan District, Sisaket Province. The sample consisted of 162 liver fluke reinfected patients and 215 non-liver fluke reinfected patients, totaling 377 patients. Data were collected using a questionnaire from May 2023 to June 2023. Descriptive data analysis was presented with frequency, percentage, mean, standard deviation, median, and 25th percentile and 75th percentile distributions. Predictive factors for liver fluke re-infection among people in Khukhan District, Sisaket Province, were analyzed using multiple logistic regression analysis, and the adjusted odds ratio was estimated with a 95% confidence interval. The level of significance was set at 0.05. The results of the study revealed that several factors predicted recurrent liver fluke infection among the people of Khukhan District in Sisaket Province. These factors included age, history of taking liver fluke medication, and intention to prevent liver fluke disease. It was observed that individuals over 53 years of age had a higher likelihood of liver fluke re-infection compared to those aged less than or equal to 53. The odds of re-infection were 2.09 times higher in the former group (AOR=2.09, 95%CI=1.26-3.45). Furthermore, individuals who had previously taken liver fluke deworming medication were found to be 3.16 times more likely to experience re-infection compared to those who had never undergone such treatment (AOR=3.16, 95%CI=2.04-6.38). Additionally, individuals with a low level of intention to prevent hepatic fluke disease were 1.87

times more likely to be reinfected compared to those with a high level of intention (AOR=1.87, 95%CI=1.01-3.52). No significant relationships could be determined for the other variables due to insufficient information.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ผลของโปรแกรมทันตสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคฟันผุ
 ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร
 จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย : อภิญญา จันทร์สด

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ลิ้มปิติปราการ

คำสำคัญ : ฟันผุ, โปรแกรมทันตสุขศึกษา, การแปรงฟัน, คราบจุลินทรีย์

แรงสนับสนุนทางสังคมมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคของบุคคล การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมทันตสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคฟันผุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 33 คน และกลุ่มควบคุม 32 คน กลุ่มทดลองจะได้รับโปรแกรมทันตสุขศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคฟันผุ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนการดูแลช่องปากตามปกติของทางโรงเรียน ดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนธันวาคม 2565 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2566 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคฟันผุ พฤติกรรมในการป้องกันโรคฟันผุก่อนและหลังการใช้โปรแกรม ร่วมกับการตรวจแผ่นคราบจุลินทรีย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เปรียบเทียบความแตกต่างภายในกลุ่มทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน Paired Sample T-test และ Independent T-test กำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ .05 ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรม ความรู้โรคฟันผุ (Mean diff.=2.21, 95% CI=0.86-3.56) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้โรคฟันผุ 16.76 คะแนน (SD=1.60) สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 11.09 คะแนน (SD=2.91) พฤติกรรมการป้องกันโรคฟันผุ (Mean diff.=5.00, 95% CI=3.56-6.43) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันฟันผุ 37.91 คะแนน (SD=3.07) สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 32.75 คะแนน (SD=2.17) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.001) ปริมาณแผ่นคราบจุลินทรีย์ (Mean diff.=0.72, 95%CI=0.53-0.91) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยปริมาณแผ่นคราบจุลินทรีย์ 0.31 คะแนน (SD=0.30) ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ย 1.04 (SD=0.44) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value<0.001) แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมนี้มีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมดูแลสุขภาพช่องปาก

ในเด็กกลุ่มวัยเรียน เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียฟันแท้ในอนาคตและควรมีการติดตามพฤติกรรม
การป้องกันโรคฟันผุเพื่อความยั่งยืน

ABSTRACT

TITLE : EFFECTS OF DENTAL HEALTH EDUCATION PROGRAM ON STUDENT DENTAL CARIES PREVENTION BEHAVIOR GRADE 6 OF PHOSAI KINDERGARTEN SCHOOL, PHOSAI DISTRICT, UBON RATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : APINYA CHANSOD

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. PAWENA LIMPITEEPRAKARN, Ph.D.

KEYWORDS : TOOTH DECAY, ORAL HEALTH EDUCATION PROGRAM, TOOTHBRUSHING, PLAQUE LEVEL

Social support is crucial for influencing behavioral change for individual disease prevention. This quasi-experimental study sought to investigate the effect of a dental health education program on caries prevention behavior among Grade 6 students at Phosai Kindergarten School, Phosai District, Ubon Ratchathani Province. The study applied the social support theory and divided students into 2 groups: an experimental group of 33 students who participated in a dental health education program on modifying dental caries prevention behaviors, for 8 weeks, in one hour per week. The control group of 32 students practiced normal school oral care instruction. The study was conducted from December 2022 to February 2023. Data collection involved using a questionnaire to assess knowledge about dental caries, prevention behavior and evaluate plaque levels using a plaque index. Data were analyzed using descriptive statistics to compare differences within the experimental group, between the experimental and control group using inferential statistics, a Paired Sample T-test, and an Independent T-test, setting the significance level at .05. The study found that after participating in the program (Mean diff.=2.21, 95% CI=0.86-3.56), the experimental group had a higher mean score of caries awareness at 16.76 points, (SD=1.60) than the control group's mean score of 11.09 points (SD= 2.91). Similarly, in terms of dental caries prevention behavior (Mean diff.=5.00, 95% CI=3.56-

6.43), the experimental group displayed a higher mean score in prevention behavior (37.91 points, SD=3.07) compared to the control group's mean score (32.75 points, SD=2.17), with a statistical significance (p -value<0.001). Furthermore, concerning the amount of bacterial plaque (Mean diff.=0.72, 95%CI=0.53-0.91), the experimental group exhibited a lower mean plaque score of 0.31 (SD=0.30), statistically significantly lower than the control group at an average score (1.04. SD=0.44), with a statistically significant mean difference (p -value<0.001). This demonstrates that this program is a suitable application for promoting oral health care in school-aged children. In order to prevent the loss of permanent teeth in the future, caries prevention behavior should be sustainably monitored.

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ประสิทธิภาพของโปรแกรม “รักษ์ ฟ ฟัน” ต่อความรอบรู้ทันตสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความคาดหวังในผลลัพธ์ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
- ผู้วิจัย : อภิระมณ หลาทอง
- ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์
- อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิยม จันทร์นวล
- คำสำคัญ : ความรอบรู้ทันตสุขภาพ, พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก, ผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน

ปัญหาสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน ส่งผลต่อชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดโรคฟันผุ โรคเหงือกอักเสบ โรคปริทันต์อักเสบ แผลในช่องปาก และเกิดการสูญเสียฟัน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) แบบ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำการวัดก่อนการทดลองและหลังการทดลอง รวมระยะเวลา 12 สัปดาห์ (Two groups pretest-posttest with non-equivalent control group design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรม “รักษ์ ฟ ฟัน” ต่อความรอบรู้ทันตสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ความคาดหวังในผลลัพธ์ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน จำนวน 104 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 52 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 52 คน โดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคระหว่าง 0.72 – 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานโดยใช้สถิติ Paired Sample t-test และ Independent Sample t-test

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านทันตสุขภาพในดูแลสุขภาพช่องปาก คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองในดูแลสุขภาพช่องปาก คะแนนความคาดหวังในผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติตัวในการดูแลสุขภาพช่องปาก คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมในดูแลสุขภาพช่องปาก และคะแนนเฉลี่ยปริมาณแผ่นคราบจุลินทรีย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.001$ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า โปรแกรม “รักษ์ ฟ ฟัน” มีประสิทธิภาพต่อการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนด

เป็นแผนงานและโครงการสนับสนุนส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเบาหวานในคลินิกโรคเรื้อรัง เพื่อให้มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากที่ดีขึ้น ลดปัญหาการเกิดโรคในช่องปาก ลดภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยโรคเบาหวาน และช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ารับบริการทางทันตกรรม

ABSTRACT

TITLE : EFFECTIVENESS OF “RUX FOR FUN” PROGRAM ON DENTAL HEALTH LITERACY, SELF -EFFICACY, EXPECTATION AND ORAL HEALTH CARE BEHAVIORS OF ELDERLY DIABETIC PATIENTS IN TRAKANPHUTPHON DISTRICT, UBONRATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : APHIRAMON HLATHONG

DEGREE : MASTER OF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. NIYOM JUNNUAL Dr.P.H

KEYWORDS : DENTAL HEALTH LITERACY, ORAL HEALTH CARE BEHAVIORS, ELDERLY DIABETIC PATIENTS

Oral health problems of elderly diabetic patients affect daily life causing dental caries, gingivitis, periodontitis, oral ulcers, and tooth loss. This research was a quasi-experimental research with two groups: an experimental group and a control group. The pretest and posttest measurements were performed over a period of 12 weeks (two groups pretest-posttest with a non-equivalent control group design). The objective was to study the effectiveness of the *Rak For Fan* (Love for Teeth) program on dental health literacy, self-efficacy, expectations, and oral health care behavior of elderly diabetic patients in Trakan Phuet Phon District, Ubon Ratchathani Province. The sample consisted of 104 elderly diabetic patients, divided into 52 patients in the experimental group and 52 patients in the control group selected by simple random sampling. Data were collected using an interview form with Cronbach's alpha coefficient of confidence between 0.72 – 0.86. Data were analyzed using descriptive and inferential statistics using a paired sample t-test and an independent sample t-test. The research results after the experiment showed that the experimental group had different mean scores of dental health literacy in oral health care, self-efficacy in oral health care, expectations concerning results from oral health care and oral health care behavior, and plaque index that were statistically significant ($P < 0.001$).

The results of the study show that the *Rak For Fan* (Love for Teeth) is effective for the oral health care of elderly diabetics. Therefore, relevant agencies should work on a plan to support and promote oral health literacy and care for elderly diabetic patients in chronic disease clinics in order to promote better oral health care behavior, reducing oral disease problems, reducing the complications of diabetic patients and reducing the cost of dental services.

บทคัดย่อ

เรื่อง : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน
 แขวงอัตตะปือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัย : Khamphet Vonglorkham

ชื่อปริญญา : สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิยม จันทร์นวล

คำสำคัญ : พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก, การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก,
 แร่งสนับสนุนทางสังคม, ประชาชนลาว

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional analytical study) ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนแขวงอัตตะปือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 558 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับดี ร้อยละ 21.0 พฤติกรรมป้องกันมีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การปิดภาชนะกักเก็บน้ำด้วยฝา ผ้า ตาข่ายไนล่อน ร้อยละ 77.8 รองลงมา คือ การแนะนำสมาชิกครอบครัวให้ช่วยทำความสะอาดทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย การสวมเสื้อผ้าให้มิดชิดเมื่อกิจกรรมนอกบ้าน ปิดฝาโอ่งน้ำที่อย่างมิดชิดทุกครั้ง หลังการใช้งาน ร้อยละ 72.4 71.7 และ 69.7 ตามลำดับ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนแขวงอัตตะปือ คือ อายุ ($OR_{adj} = 2.51, 95\% CI: 1.10, 5.72$) ระดับการศึกษา ($OR_{adj} = 3.78, 95\% CI: 1.51, 9.48$) ชนเผ่า ($OR_{adj} = 5.07, 95\% CI: 2.41, 10.70$) อาชีพ ($OR = 0.43, 95\% CI: 0.21, 0.87$) ลักษณะภาชนะกักเก็บน้ำในครัวเรือน ($OR_{adj} = 2.30, 95\% CI: 1.40, 3.78$) การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ($OR_{adj} = 2.69, 95\% CI: 1.63, 4.45$) และแรงสนับสนุนทางสังคม ($OR_{adj} = 12.77, 95\% CI: 1.26, 128.61$) ดังนั้น หน่วยสาธารณสุขจึงควรสนับสนุนให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับประชาชนมีองค์ความรู้ ทักษะ และการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกให้เหมาะสมมากขึ้น

ABSTRACT

TITLE : FACTORS ASSOCIATED WITH DENGUE HEMORRHAGIC FEVER
 PREVENTION BEHAVIOR AMONG PEOPLE IN THE ATTAPEU
 PROVINCE OF LAOS PEOPLE’S DEMOCRATIC REPUBLIC

AUTHOR : KHAMPHET VONGLORKHAM

DEGREE : MASTER PF PUBLIC HEALTH

MAJOR : PUBLIC HEALTH

ADVISOR : ASST. PROF. NIYOM JUNNUAL Dr.P.H

KEYWORDS : DENGUE HEMORRHAGIC FEVER PREVENTION BEHAVIOR,
 PERCEPTION, SOCIAL SUPPORT, LAOS PEOPLE

This cross-sectional analytical research aimed to study behavior and factors related to dengue fever prevention behavior among people in the Attapeu Province, Lao People's Democratic Republic. The multi-stage sample was used to sample 558 respondents. Data were collected through questionnaires and analyzed by descriptive statistics and logistic regression to explore the associated factors with a significant level of 0.05. The study results revealed that 21.0% of the sample exhibited good dengue fever prevention behavior. The most appropriate prevention behavior was covering water storage containers with lids, cloth, or nylon mesh, was practiced by 77.8% of the participants. This was followed by advising family members to help clean and eliminate mosquito breeding sites (72.4%), wearing protective clothing when engaging in outdoor activities (71.7%), and securely covering water jars immediately after use (69.7%). The factors significantly associated with dengue fever-preventing behaviors were age ($OR_{adj}= 2.51$, 95% CI: 1.10, 5.72), education ($OR_{adj}=3.78$, 95% CI: 1.51, 9.48), tribe ($OR_{adj}= 5.07$, 95%CI: 2.41, 10.70), occupational ($OR= 0.43$, 95%CI: 0.21, 0.87), container water store ($OR_{adj}= 2.30$, 95% CI:1.40, 3.78), perception of dengue fever ($OR_{adj}= 2.69$, 95%CI: 1.63, 4.45), and social support ($OR_{adj}= 12.77$, 95%CI: 1.26, 128.61). Therefore, public health agencies should support and educate the population to enhance their knowledge, skills, and awareness regarding dengue fever prevention to a more appropriate level.